

İİ HABER LUKADAN

Ne işittik diri şaatlardan

1 Çoyu başladı yazmaa annatmak oluşlar için, ani geçtilär bizim aramızda,

² nicä etiştirdilär bizä baştan o in-sannar, ani gördülär hepsini hem angıları şindi oldular Allahın Sözü'nün nasaatçıları.

³ Bän dä esaplardım, hepsini islää aaraştırdıktan sora, hatırlı Feofil, sıravardır yazayım sana hepsini, nicä oldu,

⁴ ki sän biläsin o işin aslısını, ani üürendin.

İoanın duuması için haber

⁵ İudeyada, padişah İrodun vakıdında, vardı bir popaz, adı Zahariya, Aviyanın sırasından. Onun karısı Aronun kızlarındandı, adı Elisaveta.

⁶ İkisi dä Allahın önündä dooru insannardılar. Bir lekesiz bilä tamannardılar hepsi Allahın sımarladıklarını hem sıralarını.

⁷ Uşak onnarda yoktu, zerä Elisaveta gebä kalmardı, hem ikisi dä, Zahariya hem Elisaveta, yaşlı insannardı.

⁸ Bir sıra, açan Zahariya izmet edärdi Allahın önündä onun izmetçilii sırasında,

⁹ attılar çetelä popazların alışmaklarına görä, da ona düştü, günnüklesen Allahın Ayoz binası içindä.

¹⁰ Günnüklemäk vakıdında çok insan dua edärdi dışarda.

¹¹ Ozaman Zahariyaya gösterildi Allahın bir angili. O durardı günnük altarın saa tarafında.

¹² Açan Zahariya gördü onu, ürkütü. Bir büyük korku bastı onu.

¹³ Angil dedi ona: «Zahariya, korkma, zerä senin duan seslenmiş oldu. Senin karın Elisaveta duuduracak sana bir ool, angısının adını koyacan İoan.

¹⁴ O sana olacak şennik hem sevinmäk. Çok insan sevinecek onun duuması için.

¹⁵ O Allahın önündä olacak bir büyük adam. İçmeyecek şarap hem başka sersem edän içkileri. Taa duumaktan o dolu olacak Ayoz Duhlan.

¹⁶ Çoyunu İzraildän o döndürecek onnarın Saabi Allahına.

¹⁷ O Allahın önündä gezecek İliyanın kuvedinnän hem duhunnan, çevirsin deyni bobaların üreklerini uşaklarına hem o kanırlıklı neetlileri doorulaa. O hazırlayacak insanı Saabinin gelmesi için».

¹⁸ Zahariya dedi angilä: «Nedän bän tanıyacam bunu? Zerä bän ihtırım, karım da yaşlı».

¹⁹ Angil cevap etti: «Bän, Gavriil, durêrım Allahın karşısında, yollanılmışım, ki lafedeyim seninnän da getireyim bu ii haberi sana.

²⁰ Sän lafedämeycän hem dilsiz kalacan o günä kadar, bu olunca, zerä inanmadın benim sözlerimi, ani vakit geldiynän, hepsi ölä olacak».

²¹ İnsan, ani beklärdi Zahariyayı, şaşardı, neçin çok oyalanêr Ayoz bina içindä.

²² Açan çıktı dışarı, lafedämärdi. Onnar annadılar, ani Ayoz bina

içindä o gördü bir görünmäk. Zahariya onnara nışannan gösterärdi, zerä lafedämärdi.

²³ Açan izmet günneri tamannandı, Zahariya geldi evä.

²⁴ Bu günnerdä Elisaveta gebä kaldı da beş ay saklandı, zerä deyärdi:

²⁵ «Saabi bitki-bitkiyä esap aldı da yaptı, ki çıkayım insanın aazından hem kötü laflarından».

İisusun duuması için haber

²⁶ Altıncı ayda, angil Gavriil yollanmış oldu Allahtan Galileyanın bir kasabasına, adı Nazaret.

²⁷ Geldi bir kıza, angısı yavkluydu İosiflän, bir adamnan, Davidin senselesindän. Bu kızın adı Mariya.

²⁸ Angil geldi ona da dedi: «Usluluk sana, Allahtan iivergi edenän kız, Saabi seninnän. /İisözlenmişsin sän karıların arasında!/>»

²⁹ Mariya bu laflardan şaştı da düşünmeyä vardı. O sorardı kendi-kendinä, ne annaması var bu selämin?

³⁰ Angil dedi: «Korkma, Mariya, sän edendin iivergi Allahtan.

³¹ Gebä kalacan da duuduracan bir Ool, Angısının adını koyacan İisus.

³² O olacak bir büyük Adam. Onun adını koyacaklar „Pek üüsek Allahın Oolu“. Saabi Allah verecek Ona Onun Bobasının, Davidin, çorbacılığını.

³³ O divecinä padişahlık edecek İakovun evindä. Onun padişahlılığın sonu olmayacak».

³⁴ Mariya sordu angilä: «Nesoy bu var nasıl olsun, açan bän bilmeyirim, nedir koca?»

³⁵ Angil cevap etti: «Ayoz Duh konacak sana. Pek üüsek Allahın

gölgesi seni gölgeleyecek. O, Kim sendän duuacak, adlanacak ayoz, Allahın Oolu.

³⁶ Senin hısımın Elisaveta artık yaşlı, ama gebä kaldı. O da duuduracak bir ool. Ona hepsi deyärdi uşaksız, ama artık altı ay, nicä gebä kaldı.

³⁷ Allahın bir dä sözü yok nasıl kuvetsiz kalsın».

³⁸ Ozaman Mariya dedi: «Saabi, bän senin çiraan, olsun Senin sözü'nä görä!» Da angil gitti ondan.

Mariya gelir Elisavetaya

³⁹ Mariya birazdana kalktı da atılan gitti bayırlardakı kasabaya, ani İudanın erlerindeydi.

⁴⁰ Girdi Zahariyanın evinä da selännedi Elisavetayı.

⁴¹ Açan Elisaveta işitti Mariyanın kutlamasını, onda birdän tepindi uşak. Elisaveta doldu Ayoz Duhlan.

⁴² Elisaveta baardı büyük seslän: «İisözlenmişsin sän karıların arasında hem iisözlenmiş senin Uşaan, angısını sän taşıyêrsın!

⁴³ Nasıl bän kazandım bölä ikram, ki bana gelsin benim Saabinin anası?

⁴⁴ Nicä işittim senin sesini kutlamakta, tepindi uşak sevinmektän içimdä.

⁴⁵ Ne mutluyusun sän, ani inandın Saabinin sözünü, zerä Saabi ne adêr, onu tamannêr».

⁴⁶ Mariya dedi: «Bän bütün ürek-tän metinneerim Saabiyi.

⁴⁷ Sevinir duhum Allahta, benim Kurtarıcımda.

⁴⁸ Zerä Allah esap aldı Onun çiraan aşaadan halını. Büündän ötää hepsi senselelär mutlulayacaklar beni.

⁴⁹ Çünkü Çokkudretli yaptı büyük işlär benim için, Onun adı ayozdur.

⁵⁰ Onun acıyannı kaplêêr boydan-boya Ondan korkan insanı.

⁵¹ O gösterdi kuvedini Kendi elinän da bozdu hodulların düşünmeklerini.

⁵² Devirdi o kaavileri çorbacılık skemmelerindän da kaldırdı aşaa haldan insanı.

⁵³ Aaç olannarı O doyurdu iiliklän, ama zengin olannarı salverdi, gitsinnär boş ellän.

⁵⁴ O Kendi izmetkerinä, İzrailä, yardıma geldi. O bir sıra bilä unutmêêr acımaa,

⁵⁵ nicä adadı bizim dedelerimizä, Avraama hem onun senselesinä divecinä».

⁵⁶ Mariya kaldı Elisavetaylan üç ayn dolayında, sora döndü geeri evä.

İoan Vaatizedicinin duuması

⁵⁷ Aaçan geldi vakıdı duudursun, Elisaveta duudurdu bir ool.

⁵⁸ Komuşular hem hısınnar işittilär, ani Saabi büyük hayır başladı Elisavetaya, onuştan hepsi onunnan bilä sevindilär.

⁵⁹ Sekizinci günü geldilär uşaa kesiklik yapmaa. İstedilär adını koymaa Zahariya, nicä bobasının adı.

⁶⁰ Ama anası onnara dedi: «Olmaz, onun adı İoan olacak».

⁶¹ «Kimseydä sizin hısınnardan yok butürlü ad», – cuvap etti onnar.

⁶² Yaptılar nişan ellerinnän bobasına, ki annasınnar, nesoy uşaan adını koysunnar.

⁶³ Zahariya istedi bir parça taftacık da yazdı bölä: «Onun adı İoan olacak». Hepsi şaştilar.

⁶⁴ Hemen çözüldü onun dili, da başladı lafetmäê hem Allahı metin-nemäê.

⁶⁵ O bayırlı İudeyanın erlerindä hepsi komuşuları bir korku bastı. Dolayda hepsi insan bunun için lafedärdi.

⁶⁶ Hepsi, kim dä işidärdi bunu, düşünmäê varıp, deyärdi: «Acaba, bu uşak kim olacek?» Hakına, ani Allahın eli onun üstündeydi.

Zahariyanın prorokluu

⁶⁷ Uşaan bobası, Zahariya, doldu Ayoz Duhlan da prorokluk etti:

⁶⁸ «İsözlenmiş olsun İzrailin Saabi Allahı, Angısı geldi yardıma Kendi insanına da kurtardı onnarı.

⁶⁹ Kaldırdı bizä bir kaavi Kurtarıcı Kendi izmetkerin, Davidin, evindän,

⁷⁰ nicä haberlediymi evel vakıttan ayoz proroklarınnan.

⁷¹ Adadı, ani kurtaracak bizi duşmannardan hem kincilerin ellerindän.

⁷² Butakım, Allah gösterer Kendi acıyannını bizim bobalarımız için, unutmêêr ayoz baalantısını

⁷³ hem eminnän adamasını, ani verdi bizim bobamıza Avraama.

⁷⁴ O adadı, ani bizi kurtaracak duşmannardan da yapacak, ki izmet edelim Ona korkusuz,

⁷⁵ kabaatsızlıkta hem ayozlukta bütün bizim yaşamamızda.

⁷⁶ Ama sän, evlat, adlanacan Pek üüsek Allahtan prorok, zerä gidecän Saabinin önü sora, ki Onun için yol hazırlayasın.

⁷⁷ Sän insana haberleyecän kurtulmak hem günahlardan başlamak.

⁷⁸ Allahımız, dolu sevgiylän hem acıyannıklan, yukardan yollayacak bizä kurtulmak, benzär dan erinin şafkına,

⁷⁹ ki aydinnatsın onnara, kim bulunêr karannıkta hem ölüm gölgesindä, doorutsun bizi usluluk yoluna».

⁸⁰ Uşak büüyärdi, kaavilenärdi duhlan. Yaşadı çol erlerindä o günä kadar, açan çıktı İzrail halkının karşısına.

İsusun duuması

2 O vakıttan Kesar Avgusttan verildi sımarmak, ki bütün Roma padişahlında hepsi insan yazılısınnar.

² Bu yazılmak ilk sıra oldu kullanıcı Kıviriynin vakıdında, angısı kullanardı Siriyada.

³ Herkezi gitti yazılısın kendi duumak kasabasında.

⁴ İosif, padişah Davidin senselesindä, yollandı Galileyadan, Nazaret kasabasından, gitmäê İudeyaya, Vifleem kasabasına, Davidin duuma erinä.

⁵ Gitti, ki yazılısın Mariyaylan, yavklı olmuşunnan, angısı maamuldu.

⁶ Aaçan onnar etiştirilär orayı, Mariyanın vakıdı geldi, ki duudursun.

⁷ O duudurdu ilk Oolunu, sardı plänalarlan da yattırdı ahır içinä, zerä konaklık evindä bulunmadı er onnara.

Vifleemdän güdücülär

⁸ Orada yakın güdücülär koyunnarlan kırdä bulunardılar. Onnar gece beklärdilär sürülerini.

⁹ Birdän gösterildi onnara bir angil Saabidän. Doz-dolaya Saabinin metinnii şafk etti. Onnar pek korktular.

¹⁰ Angil dedi: «Korkmayın, bän getirerim sizä bir ii haber, ani bir büyük sevinmek olacak hepsi insana.

¹¹ Büün sizä Davidin kasabasında duudu Kurtarıcı, Saabi Hristos.

¹² Tä nişan, angısından tanıyacaksınız: bulacınız bir Uşak sarılı plänalarlan, Angısı yatêr ahır içindä».

¹³ Birdän bu angilä eklendi çok başka angillär. Hepsi onnar metinnärdilär Allahı butürlü laflarlan:

¹⁴ «Metinnik Allaha üüsek göklärdä! Erdä usluluk Allahı beendiren insana!»

¹⁵ Aaçan angillär kalktilar gök, güdücülär dedilär biri-birinä: «Gidelim Vifleem kasabasına da bakalım, ne oldu orada, ne haberledi bizä Saabi».

¹⁶ Onnar hızlı yollandılar Vifleemä, buldular Mariyayı İosiflän hem Uşaa ahır içindä.

¹⁷ Görüp bunu, güdücülär hepsini söledilär, ne angil onnara haberlediymi Uşak için.

¹⁸ Hepsi, kim işitti bu lafları güdücülerdän, pek şaştı.

¹⁹ Mariya esaba aldı hepsi bu lafları da her zaman düşünärdi onnar için.

²⁰ Güdücülär döndülär geeri, sevineräk hem metinneyeräk Allahı, zerä gördülär hem işittilär hepsini ölä, nicä haberlendiymi onnara.

İsusun getirdilär Ayoz bina içinä

²¹ Sekiz gündän sora, açan geldi vakıt Uşaa kesiklik yapılsın, Onun adını koydular İsus, nicä angil sölediymi, taa Mariya gebä kalmadıynan.

²² Aaçan tamannandı vakıt paklanmak için Moiseyin Zakonuna görä, İosif hem Mariya götürdülär Uşaa İerusalimä, çıksın Saabinin önünä deyni,

²³ nicä var yazılı Saabinin Zakonunda: «Herbir ilk duumuş çocuk Saabiyä adanmış olsun».

²⁴ Onnar läözımdı getirsinnär kurban iki guguş yada iki guguş yavrusu, nicä var sımarlanmış Saabinin Zakonunda.

Simeon iisözleer İisusu

²⁵ İerusalimdä vardı bir adam, adı Simeon. O bir dooru hem kabaatsız adamdı, angısı beklärdi İzrailin kurtulmasını. Onda Ayoz Duh vardı.

²⁶ Ayoz Duhtan ona verildiği haber, ani o ölmeyecek görmeyincä Saabinin Hristozunu.

²⁷ Simeon, kullanılmış Ayoz Duhtan, geldi Ayoz binaya. Da açan İosif hem Mariya getirdilər Uşaa, ki tamannasınar Zakonun sımarladını,

²⁸ Simeon aldı Onu kucak, iisözledi Allahı da dedi:

²⁹ «Saabi, şindi salver usluluklan Senin çıraanı, nicä Sän adadın,

³⁰ zerä gördü benim gözlerim Senin kurtulmanı,

³¹ angısını Sän hazırladın hepsi milletlerin gözleri önündä,

³² aydınnsın milletlerä deyni hem ikram yapısın İzrail insanına».

³³ Onun bobası hem anası şaştılar bu laflara, ne Uşak için işittilər.

³⁴ Simeon iisözledi onnarı da dedi anasına, Mariyaya: «Bu Uşak sıralanmış çoyun düşmesi için hem çoyun kalkması için İzraıldä. O – bir nışan Allahtan, ani debreştirecek karşılık insan içindä,

³⁵ çok insanın saklı neetleri açılınsın deyni, senin ürään dä kılıçlan saplanmış olacak».

³⁶ Burada bulunardı bir karı, prorok Anna, Fanuelin kızı, Asirin tamlılarından. O pek ihtärdi. Kocasınan yaşamıştı salt edi yıl.

³⁷ Kalmıştı dul da şindi seksän dört yaşındaydı. Anna hiç ayırmardı Ayoz binadan, gecä-gündüz izmet edärdi Allaha oruçlan hem duaylan.

³⁸ Bu zaman Anna, gelip, başladı metinnemää Allahı hem sölemää İisus için hepsinä, kim beklärdi İerusalimin kurtulmasını.

İisus Nazaret kasabasında

³⁹ Ondan sora, açan tamannadılar hepsini, ne sıralanmış Saabinin Zakonundan, İosif hem Mariya döndülär Galileyaya, kendi kasabalarına, Nazaretä.

⁴⁰ Ama Uşak büüyärdi, kaavilenärdi hem aariflenärdi gün-gündän. Allahtan hayır Onun üstündeydi.

Uşak İisus gitti Ayoz binaya

⁴¹ İisusun bobası hem anası her yılın Paskellä yortusunda gidärdilər İerusalimä.

⁴² Açan İisus tamannadı oniki yaşını, gitti adetä görä onnarlan yortuya.

⁴³ Açan geçti yortu günneri, da onnar dönärdilər geeri evä, İisus kaldı İerusalimdä, ama bobası hem anası bunu bilmedilər.

⁴⁴ Sandılar, ani O kafadarlarınan barabar yolda. Açan gittilər bir gün-nük yol, çekettilər aaramaa Onu hısmnarın hem kafadarların arasında,

⁴⁵ ama bulamadılar. İosif hem Mariya döndülär geeri İerusalimä, aarasınar onu deyni.

⁴⁶ Üçüncü günü buldular Onu Ayoz bina içindä. O, üüredicilerin arasında oturup, seslärdi hem soruş koyardı.

⁴⁷ Hepsi, kim seslärdi Onu, şaşardı Onun aarifliinä hem cuvaplarına.

⁴⁸ Bobası hem anası, açan gördülär Onu, daptur geldilər. Ozaman anası dedi: «Oolum, neçin bunu yaptın bizä? Boban hem bän kahırlan aarêerız Seni».

⁴⁹ O dedi: «Neçin Beni aaradınız? Ne, bilmeersiniz mi, ani Bän läözım olayım Benim Bobamın evindä?»

⁵⁰ Ama onnar annamadılar Onun laflarını.

⁵¹ Sora O döndü onnarlan barabar geeri Nazaretä da sesledi onnarı. Anası hepsi bunnarı tuttu aklında.

⁵² İisus boylan büüyärdi, aariflenärdi da gittikçä Kendini beendirärdi Allaha hem insana.

İoan Vaatizedicinin nasaadı

3 Padişah Tiveriy Kesarın onbeşinci çorbacılık yılında Pontiy Pilat kullanıcıydı İudeyada. İrod Galileyanın kullanıcıydı. Filip, İrodun kardaşı, kullanıcıydı İtreyaya hem Trahonit erlerindä. Lisaniy kullanıcıydı Avilini erlerindä.

² Annan hem Kayafa baş popazdılar. O vakıt Allah lafetti İoana, Zahariyanın ooluna, angısı yaşardı çollukta.

³ İoan gitti İordan suyun dolay erlerinä, nasaat ederäk, ani insan läözım dönsün günahlarından Allaha hem vaatiz olsun, ki baaşlanmak edensin.

⁴ Bu oldu, nicä yazılıydı prorok İsayanın kıyadında: «Baaranın sesi çol erdä işidiler: „Saabiyä yolu hazırlayın, yolcaazları uzladın.

⁵ Herbir oyuk doldurulsun, üüseklik alçaldılsın, iiri yollar uzladılsın hem çukurlu yollar düzledılsin.

⁶ Hepsi insan annasın Allahtan kurtulmayı“».

⁷ İoan danıştı insannara, angıları gelärdi, vaatiz olsunnar, onnara de-yip: «Yılan yavrusları, kim üüretti sizi, kaçasınız Allahın gelär üfkesindän?

⁸ Yapınız yakışıklı meyva, görün-sün, ani döndünüz Allaha günahları-nızdan, da boşuna düşünmeyin, de-yip: „Bizim bobamız – Avraam“, zerä söleerim sizä, ani Allah bu taşlardan var nasıl yapısın uşak Avraama.

⁹ Artık nacak fidanın kökündä saplı durêr. Herbir fidan, ani getirmeer ii meyva, kesilecek da ateşä atılacak».

¹⁰ İnsannar sorardılar: «E biz ne yapalım?»

¹¹ O cuvap etti: «Kimdä var iki ruba, paylaşsın onunnan, kimdä hiç yok, hep ölä yapsın o da, kimdä imeelik var».

¹² Geldi harççılar, vaatiz olsunnar deyni, da sordular: «Üüredici, biz ne yapalım?»

¹³ O cuvap etti: «İstämeyin taa zeedä harç ondan kaarä, ne sizä sımarlanmış».

¹⁴ Askerlerdän kimisi sordular: «E biz ne yapalım?» O cuvap etti: «Kimseydän bişey almayın korkutmaklan, kimseyi yalan laflarlan kabaatlandırmayın, şükür olun ödeenizä».

¹⁵ İnsan, çünkü beklärdi, gelsin Hristos, hepsi düşünärdi İoan için: «Acaba, O diil mi Hristos?»

¹⁶ İoan cuvap etti hepsinä: «Bän sizi suylan vaatiz ederim, ama benim ardıma geler O, Kim taa kaavi bendän. Bän diilim yakışıklı çözmää Onun ayak kaplarının tasmalarını. O sizi Ayoz Duhlan hem ateşlän vaatiz edecek.

¹⁷ Onun elindä kürek, O paklayacak tınazını. Boodayı toplayacak ambara, ama plävayı yakacak süün-mäz ateşä».

İoan kapanda

18 Butürlü nasaat edärdi İoan İi Haberi hem verärdi çok başka nasaatlar da.

19 İoan takazaladı İrod beyi o berterä, ani o aldı kendinä kendi kardasının Filipin karısını, İrodiadayı, hem hepsi başka kötü işleri için dä.

20 Bunun için İrod kapadı İoanı zindana.

İisus vaatiz olêr

21 Hepsı insandan sora İisus da vaatiz oldu. O dua edärkän, açıldı gök,

22 Ayoz Duh indi, görünär guguşteni gibi, Onun üstünä. Göktän işidildi bir ses, ani dedi: «Sänsin Benim sevgili Oolum, Sendä Benim isleelim».

İisusun senselesi

23 Ačan İisus çeketti insanı üüretmää, O bir otuz yaşındaydı. Nicä insan sayardı, O İosifin oolu, İlinin oolu,

24 Matfatın oolu, Leviyin oolu, Melhiyin oolu, Yannayın oolu, İosifin oolu,

25 Mattafiyanın oolu, Amosun oolu, Naumun oolu, Esliyin oolu, Naggeyin oolu,

26 Maafın oolu, Mattafiyanın oolu, Semeyin oolu, İosihin oolu, İodanın oolu,

27 İoananın oolu, Risanın oolu, Zorovavelin oolu, Salafiilin oolu, Niriyin oolu,

28 Melhiyin oolu, Addiyin oolu, Kosamın oolu, Elmadamın oolu, İrin oolu,

29 İisusun oolu, Eliezerin oolu, İorimin oolu, Matfatın oolu, Leviyin oolu,

30 Simeonun oolu, İudanın oolu, İosifin oolu, İonamin oolu, Eliakimin oolu,

31 Meleanın oolu, Mennanın oolu, Mattafanın oolu, Nafanın oolu, Davidin oolu.

32 İesseyin oolu, Ovidin oolu, Voozun oolu, Salanın oolu, Naassonun oolu.

33 Aminadavın oolu, Adminin oolu, Arniyin oolu, Esromun oolu, Faresin oolu, İudanın oolu,

34 İakovun oolu, İsaakın oolu, Avraamın oolu, Faranın oolu, Nahorun oolu,

35 Seruhun oolu, Ragavın oolu, Falekin oolu, Everin oolu, Salanın oolu,

36 Kainanın oolu, Arfaksadın oolu, Simin oolu, Noyun oolu, Lamehin oolu,

37 Mafusalanın oolu, Enohun oolu, İaretin oolu, Maleleilin oolu, Kainanın oolu,

38 Enosun oolu, Sifin oolu, Adamın oolu, Allahın oolu.

Diavol deneer İisusu

4 İisus, dolu Ayoz Duhlan, döndü İordandan, da Duh götürdü Onu çol erä.

² Orada denenmiş oldu diavoldan kırk gün. Bişey imedi o günnerdä. Sonda acıktı.

³ Diavol dedi: «Eer Säñ Allahın Oolusaydın, sımarla bu taşa, ekmeğ olsun».

⁴ İisus cevap etti: «Yazılı, ani „Adam yaşamêêr salt ekmeğläñ, /ama Allahın herbir sözüñnän/“».

⁵ Diavol pindirdi Onu bir üüsek bayır üstünä da bir göz kıpımda gösterdi hepsi erin padişahlıklarını.

⁶ O dedi Ona: «Sana verecäm zaabitlik hepsi bu metinni padişahlıkların üstünä, zerä onnar bana verili. Bän dä vererim, kimä isteerim.

⁷ Eer baş iildirseydin bana, hepsi olacek Senin».

⁸ İisus cevap etti: «Çekil Bändän, şeytan, zerä/ var yazılı: „Baş iilt senin Saabi Allahına hem salt Ona izmet et“».

⁹ Ondan sora diavol götürdü Onu İerusalimä, koydu Ayoz binanın saçaana da dedi: «Eer Säñ Allahın Oolusaydın, atıl buradan erä,

¹⁰ zerä yazılı: „Allah Kendi angillerinä sımarmayacak, Seni korusunnar“

¹¹ hem: „Seni kucak alacaklar, urulmayasın ayaannan bir taşa deyni“».

¹² İisus cevap etti: «Sölendi: „Denämä senin Saabi Allahını“».

¹³ Ačan diavol Onu hertürlü dene-di, sora gitti Ondan bir parça vakıda.

İisus paasızlanêr Kendi memleketindä

¹⁴ İisus Ayoz Duhun kuvedinnän döndü Galileyaya. Haber Onun için daaldı hepsi dolay erlerä.

¹⁵ O üüredärdi insanı onnarın sinagogalarında. Hepsı Onu metinärdi.

¹⁶ İisus geldi Nazaret kasabasına, neredä büüdüydü, Kendi alışmasına görä, cumertesi günü girdi sinagoga içinä da kalktı, okusun.

¹⁷ Ona verdilär prorok İsayanın kiyadını. O açtı kiyadı da buldu o eri, neredä var yazılı:

¹⁸ «Saabinin Duhu Benim üstüm-dä, O yaaladı Beni, ii haber götüreyim fukaaralara. Yolladı Beni, /alıştırırım o falanık üreklileri,/ nasaat

edeyim esirliktä olannara serbestlik, köörlara görmäk, zeetlenmişleri kolvereyim serbestlää,

¹⁹ haberleyim acıyannık yılını Saabidän».

²⁰ Sora kapadı kiyadı da verdi izmetçiyä, Kendisi oturdu erinä. Hepsı, kim bulunurdu sinagoga içinä, baktılar Ona.

²¹ Ozaman başladı onnara sölemä: «Büün tamannandı bu sözlär Ayoz Yazıdan, ani şindi işittiniz».

²² Hepsı ii lafedärdilär Onun için hem şaşardılar, ne käämil laflar Onun aazından çıkardı. «Diil mi O İosifin oolu?» – sorardılar onnar biri-birinä.

²³ İisus onnara dedi: «Şindi siz söyleyeceniz Bana o söyleyişin laflarını: „Doftor! Alıştır ilkin kendi-kendini“, yap burada da, kendi vatanında, ne işittik, yapmışın Kapernaum kasabasında».

²⁴ Sora ekledi: «Dooru söleirim sizä: bir dä prorok kabledilmeer islää kendi erindä.

²⁵ Hakına söleirim sizä, ani prorok İliyanın vakıdında, açan kitlendiydi gök, yaamur yaamasın deyni üç yıl hem altı ay, nezaman oldu büük açlık bütün memlekettä, o vakıt vardı çok dul karı İzraildä.

²⁶ Ama prorok İliya yollanılmadı birisinä bilä, ama salt dul karıya Sarepta kasabasından, ani yakın Sidon kasabasına.

²⁷ Çok lepralı hasta vardı İzraildä, ama prorok Eliseyin vakıdında birisi bilä paklanmadı, sade Naaman Sıriyadan».

²⁸ Hepsı, kim sinagoga içindeydi, işidip bunu, pek üfkelendilär.

²⁹ Kalktılar da çektilär Onu kasabadan dışarı, götürdülär bayırda

kanaranın kenarına, neredä onnarın kasabası erleşikti, ki atsinnar Onu dipsizlää.

³⁰ Ama İsus geçti onnarın arasından da gitti.

*Sinagogada
fena duhlu adam alıştırılêr*

³¹ Bundan sora İsus gitti Kaper-naum kasabasına, Galileya tarafına. Orada insanı üüredärdi cumertesi günü.

³² Onnar şaşardı Onun üüretmesinä, zerä O lafedärdi büyük zaabitliklän.

³³ Sinagoga içindä vardı bir adam, angısında vardı fena duh. Bu adam baardı büyük seslän:

³⁴ «Brak bizi, ne isteersin bizdän, Nazaretli İsus? Geldin bizi telef emää? Bilerim, kimsin Sän, Sän Allah Ayozuysun!»

³⁵ Ama İsus takazaladı onu da dedi: «Sus da çık bu adamdan dışarı!» Fena duh urdu adamı erä insan arasında da sora çıktı dışarı ondan. Yapmadı bir dâ zarar bilä ona.

³⁶ Hepsı şaştılar da lafedärdilär biri-birinnän: «Nedir bu? O fena duhlara zaabitliklän hem kuvetlän sımarlêêr, da onnar Onu sesleer!»

³⁷ İsus için haber daaldı hepsı dolay erlerä.

*Simonun kaynanası
hem başka hastalar alıştırılêr*

³⁸ Çıkıp sinagogadan, İsus geldi Simonun evinä. Simonun kaynanası hastaydı sıtmadan, onuştan İsusı yalvardılar, yardım etsin.

³⁹ İsus, ilip ona, azarladı hastalı, da sıtma kariyı braktı. Karı çabuk kalktı da başladı izmet etmää onnara.

⁴⁰ Gün kauşmasından sora hepsı, kimdä vardı hasta olannar her türlü aarılarla, getirärdilär İsusı, da O, koyup ellerini herbir hasta üstünä, alıştırardı onnarı.

⁴¹ Çoyundan çıkardı fena duhlar, angıları baarardı: «Sänsin Hristos – Allahın Oolu!» Ama O azarladı onnarı da brakardı sölesinnär, zerä onnar bilärdilär, ani O Hristos.

⁴² Açı aydınnanmaa başladı, İsus çıktı da gitti bir sapa erä. İnsan aarardı Onu, da, bulup, tutardı, gitmesin deyni onnardan.

⁴³ Ama İsus dedi onnara: «Lääzım başka kasabalarda da nasaat edeyim Allahın Padişahlının İi Haberini, zerä bunun için Allah yolladı Beni».

⁴⁴ O nasaat edärdi İudeyanın* sinagogalarında.

Şaşmaklı balıkçılık

S Bir sıra, açan İsus bulunardı Gennisaret gölünün boyunda, insan sıkışıp sokulardı Ona, işitsin Allahın sözünü deyni.

² İsus gördü iki kayak su üstündä. Balıkçılar çıkmıştılar kenara da yıkardılar süzmelerini.

³ İsus pindi bu kayıklardan birisinä, ani Simonundu, yalvardı, biraz itirsinnär kayı kenardan su içinä, sora oturdu da oradan üüredärdi insanı.

⁴ Açı bitirdi üüretmää insanı, dedi Simona: «Üz taa derinä da atın süzmeleri balık tutmaa».

⁵ Simon cuvap etti Ona: «Üüredici! Biz savaştık bütün gecä da bişey

tutamadık, ama Senin lafına görä atêrim süzmeleri su içinä».

⁶ Açı attılar süzmeleri, onnar tutular ölä çok balık, ani süzmelär başladıydılar kopmaa.

⁷ Yaptılar nişan kafadarlarına, angıları öbür kayıktaydılar, gelsinnär yardıma. Onnar geldilär, doldurdular ikisini dâ kayıkları ölä çok balıklan, ani kayıklar batmaa başladıydılar.

⁸ Açı gördü bunnarı Simon Petri, düştü İsusun ayaklarına da dedi: «Saabi, git bendän, zerä bän günahkerim!»

⁹ O hem hepsı, kim onunnan barbardı, şaştılar bu balık tutmasına.

¹⁰ Hep butürlü oldu İakovlan hem İoannan, Zevedeyin oollarınnan, ani Simonun kafadarlarıydılar. Ozaman İsus dedi Simona: «Korkma, büündän sora adam tutan olacan».

¹¹ Çıkardılar iki kayı kenara, braktılar hepsini da gittilär İsusun ardına.

Lepralı hasta paklanêr

¹² İsus bulunardı kasabaların birisindä, da bir lepralı adam, görüp İsusı, düştü üzükoyunu erä da yalvardı: «Saabi, eer istärsedyin, var nasıl beni paklayasın».

¹³ İsus uzattı elini, diidi ona da dedi: «İsteerim, paklan!» Hemen lepra onu braktı.

¹⁴ İsus sımardı ona, sölämesin kimseyä. İsus dedi: «Git da gösteril popaza. Kendi paklanman için getir kurban, nicä Moisey sıraladı, ki şaatlık olsun insana».

¹⁵ İsus için haber gittikçä taa çok daalardı. İnsannar sürü-sürü gelärdilär Ona, seslesinnär hem hastalıklarından alıştırılısinnar deyni.

¹⁶ Ama İsus gidärdi sapa erlerä da orada dua edärdi.

İsus alıştırêr kötürüm adamı

¹⁷ Bir günü, açan İsus üüredärdi insanı, fariseylär hem zakon üüredicileri, ani geldiydilär Galileyanın hem İudeyanın hepsı dolay küülerindän hem İerusalimdän, durardılar orada. Saabinin kuvedi Onunnandı, insanı alıştırmaa deyni.

¹⁸ Birkaç adam getirdilär pat üstündä bir kötürüm hastayı da savaştılar onu sokmaa içyanına, İsusun önünä koysunnar deyni.

¹⁹ Çünkü bulamadılar, nasıl soksunnar onu ev içinä kalabalık beterinä, pindilär evin örtüsünä da kermetlär arasından salverdilär hastayı döşek üstündä orta erä, İsusun önünä.

²⁰ İsus, görüp onnarın inanını, dedi kötürüm adama: «Günahların baaşlandı».

²¹ Bilgiçlär hem fariseylär başladılar düşünmää kendi-kendilerinin: «Kimdir Bu, ani Allahı kötüleer? Kim, Allaktan kaarä, var nasıl günahları baaşlasın?»

²² İsus, Angısı bilärdi onnarın neetlerini, cuvap etti onnara: «Ne düşünersiniz üreklerinizdä?»

²³ Ne taa kolay: demää „Günahların baaşlandı“ mı osa demää „Kalk da gez“ mi?

²⁴ Ama ki biläsiniz, ani Adam Oolunun var kuvedi er üstündä günahları baaşlasın...», dönüp kötürüm hastaya dedi: «Sana sımarlêêrım: kalk, al döşeeni da git evä!»

²⁵ Çabuk bu hasta onnarın önündä kalktı, aldı döşeeni da evä gitti, Allahı metinneyäräk.

* 4:44 İudeyanın: kimi tekstlerdä yazılı «Galileyanın».

²⁶ Hepsi şaştilar, metinnedilär Allahı büyük korkuyla da deyardılar: «Büün gördük şaşılacak işlar».

İsus çaarêr Leviyi

²⁷ Ondan sora İsus, çıkıp dışarı, gördü bir harççı, adı Leviy, angısı oturardı erdä, neredä harç toplanardı, da dedi ona: «Gel Benim ardıma!»

²⁸ Leviy braktı hepsini da gitti Onun ardına.

²⁹ Sora yaptı Ona bir büyük konuş kendi evindä. Bir sürü harççı hem başka konakçılar oturdular onnarla sofraya.

³⁰ Fariseylär hem bilgiçlar, maana bulup, deyardılar Onun üürenicilerine: «Neçin iyersiniz hem içersiniz harççılarla hem günahkerlerle beraber?»

³¹ İsus dedi onnara: «Doftor lääzım diil saa olannara, ama hastalara.

³² Bän gelmedim çaarayım doo-ruları, ama günahkerleri, Allaha dönsünär».

Oruç için soruş

³³ Onnar dedilər: «İoanın hem dä fariseylerin üürenicileri sık oruç tutêrlar hem dua ederlar, ama Senin üürenicilerin sade iyerlar hem içêrlar».

³⁴ İsus cuvap etti: «Var mı nasıl düüncülär oruç tutsunar, açan güvää yannarında?»

³⁵ Gelecek vakıt, açan güvää alınacak onnardan, ozaman, o günnerdä onnar oruç tutacak».

³⁶ Hem dä söledi onnara bir örnek: «Kimsey yırtmêr eni rubadan yama, eski rubaya daksin deyni, zerä eni ruba yırtılêr hem yama eski rubaya uymêr».

³⁷ Kimsey koymêr eski tulumnar içinä eni şarabı, zerä eni şarap patladêr eski tulumnari, da şarap döküler, tulumnar da zän olêrlar.

³⁸ Ama eni şarabı lääzım dökmää eni tulumnar içinä. /Ozaman korunêr ikisi dä./

³⁹ Kimsey eski şarabı içtikten sora istämeer içmää eni şaraptan, zerä deer: „Eski şarap taa ii“».

Ne düşer cumertesi yapmaa

6 Bir cumertesi günü razgeldi, ki İsus geçsin ekinnär içindän. Onun üürenicileri koparardılar başaklardan, falayıp ellerindä, iyärdilər.

² Fariseylerden kimileri dedilər: «Neçin cumertesi günü yapêrsınız, ne düşmeer?»

³ İsus cuvap etti onnara: «Okumadınız mı, ne yaptı David hem kafadarları, açan acıktılar?»

⁴ Girdi Allahın evinä, aldı ekmekleri, ani Allahın önünä koyulardı, idi hem verdi kafadarlarına, bakmayarak, ani, popazlardan kaarä, kimsey düşmârdi isin bu ekmeklerden?»

⁵ Hem taa dedi onnara: «Adam Oolu – cumertesinin Saabisi».

Kuru ellän bir adam

⁶ Başka bir cumertesi oldu, İsus girdi bir sinagoga içinä da üüredärdi insanı. Orada bulundu bir adam, angısının saa eli kurumuştı.

⁷ Bilgiçlar hem fariseylär bakardılar İsusun ardına, görsünär, alıştıracağı mı cumertesi günü, ki olsun neylän kabaatlandırsınar Onu.

⁸ Ama İsus bilärdi onnarın neetlerini, onuştan dedi o kuru ellän adama: «Kalk ayakça da çık karşıya». Bu adam kalktı ayakça.

⁹ İsus dedi onnara: «Sorêrım sizä, ne düşer cumertesi günü yapmaa: iilik mi osa kötülük mü, yaşamayı kurtarmaa mı osa telef etmää mi?» Onnar susardılar.

¹⁰ Baktı hepsinä da sora bu adama dedi: «Uzat elini!» Açan o uzattı, eli enidän saa oldu.

¹¹ Fariseylär kudururdular üfke-dän. Onnar lafettilər biri-birinnän, ne yapsınar İsuslan.

İsus ayırêr oniki apostol

¹² O günnerdä İsus pindi bir bayır üstünä, dua etmää deyni, da bütün geceyi geçirdi dua ederäk Allaha.

¹³ Açan aydınnandı, çaardı üürenicilerini, seçti onnardan oniki kişi, angılarını adladı apostol. Tä onnarın adları:

¹⁴ Simon, angısının adını İsus koydu Petri; Andrey, onun kardaşı; İakov; İoan; Filip; Varfolomey;

¹⁵ Matfey; Foma; İakov, Alfeyin oolu; Simon, adlanmış Zilot;

¹⁶ İuda, İakovun oolu hem İuda İskariot, angısı sattı İsusu.

Hastalar alıştırıldılar

¹⁷ Sora İsus gitti onnarla beraber da durgundu bir düzlükte, neredä vardı çok Onun üürenicilerinden hem çokluk insan, toplu bütün İudeyadan, İerusalimden, Tir hem Sidon kasabaların dolayından, ani deniz boyunda bulunêrlar.

¹⁸ Onnar geldilər Onu seslesinär, hastalıklarından alıştırınar hem fena duhlardan zeetli olannar kurtulsınar.

¹⁹ Hepsi insan bakardı diisin Ona, zerä Ondan çıkardı bir büyük kuvet da hepsini alıştırardı.

Mutluluklar

²⁰ Ozaman çevirdi İsus bakışını üürenicilerine da dedi: «Mutlu duhtan fukaara olannara, zerä sizin Gök Padişahlı!»

²¹ Mutlu sizä, şindi aç olannar, zerä siz doyunacınız! Mutlu sizä, ani şindi aalêersınız, zerä siz gülecenez!

²² Mutlu sizä, açan sizdän insan azetmeer, sinagogadan çıkarêr, fena lafeder hem kötüleer sizin adınızı Adam Oolunun beterinä!

²³ Sevinin o gündä hem şennenin, zerä büüktür sizin ödeeniz göktä. Hep butürlü yaptılar onnarın bobaları proroklarlan.

²⁴ Ama vay sizä, zengin olannar, zerä siz burada oldunuz sefalıkta!

²⁵ Vay sizä, ani toksunuz şindi, zerä siz acıkacınız. Vay sizä, ani büün gülersiniz, zerä siz aalayacınız hem sızlayacınız!

²⁶ Vay sizä, açan sizin için insan lafeder islää, zerä hep bölä yapardı onnarın bobaları yalancı proroklarlan!

Sevin duşmannarınızı

²⁷ Ama sizä, sesleyennerä, deerim: sevin duşmannarınızı, yapın iilik onnara, kim sizdän azetmeer.

²⁸ İsisözleyin onnarı, kim sizi betvalêr. Dua ediniz onnar için, kim sizi gücendirer.

²⁹ Urarsaydı birkimsey senin bir yanaana, çevir ona öbür yanaanı da. Zorlan alarsaydı birkimsey üst rubanı, brak, alsın gölmeeni dä.

³⁰ Kim isteer sendän, ver ona, hem kim zorlan alêr sendän, geeri istämä ondan.

³¹Nesoy isteersiniz, insan sizin-nän götürsün kendini, ölä götürünüz siz dä kendinizi insannan.

³²Eer sevärseydiniz salt onnarı, kim sizi sever, ne şükürlük sizä? Günahkerlär dä severlär onnarı se-venneri.

³³Eer yaparsaydınız iilik onnara, kim sizä iilik yapêr, ne şükürlük sizä? Hep bölä günahkerlär dä yapêrlar.

³⁴Eer verärseydiniz ödünç onnara, kimdän umutlanêrsınız geeri almaa, ne şükürlük sizä? Günahkerlär dä vererlär ödünç günahkerlerä, ki sora hep okadar geeri alsınnar.

³⁵Ama siz duşmannarınızı sevin, iilik onnara yapın. Verin ödünç, düşünmeyeräk geeri bişey almaa. Ozaman büyük ödek olacek sizä. Siz olacenziz Pek üüsek Allahın oolları, zerä O iilik yapêr onnara da, kim şükür etmeer hem fenalık yapêr.

³⁶Olun acıyan, nicä sizin Bobanız acıyan.

Maanalamayın başkasını

³⁷Daava kesmeyin, Allah da sizä daava kesmeyecek. Maanalamayın, Allah da sizi maanalamayacak. Afedin, Allah da sizi afedecek.

³⁸Verin, Allah da sizä verecek çalkanmış, basılmış hem tepelenmiş, cömertli hem koynunuza dökülü. Zerä, ne ölçüylän ölçeceniz, o ölçüylän Allahtan ölçülü olacenziz».

³⁹Söledi sora bir örnek: «Var mı nasıl bir köör yolu göstereyin başka kööra? Acaba, düşmeyeceklär mi ikisi dä kuyu içinä?

⁴⁰Üürenici diil taa büyük üüredicisindän. Ama cümlä üürenmenin bitkisindä var nasıl etişsin üüredicisini.

⁴¹Neçin görersin kıymı senin kardaşın gözündä, ama kendi gözündä kazı esap almêersın?

⁴²Nasıl sän deyäsın kardaşına: „Kardaş, brak, çıkarayım kıymı senin gözündän“, açan kendi gözündä kazık durêr? İkiüzlü, ilkin çıkar kazı kendi gözündän da sora açık görerän, nasıl çıkarmaa kıymı kardaşının gözündän.

Fidannar hem meyvalar

⁴³İi fidan yok nasıl yapsın yaban meyvası. Hep ölä yaban fidanı da yok nasıl yapsın ii meyva.

⁴⁴Zerä herbir fidan tanınêr meyvasından. Kimsey toplamêr incir tikenni gümedän eki üzüm salkımı çalidan.

⁴⁵İi adam çıkarêr ii işlär ii ürään haznasından. Kötü adam çıkarêr kötü işlär kötü ürään haznasından. Zerä adamın aazı lafeder ürään taşkınnından.

İki türlü temel

⁴⁶Neçin deersiniz: „Saabi, Saabi“, ama yapmêersınız, ne söleerim Bän?

⁴⁷Annadacam sizä, kimä benzeer adam, angısı sesleer hem tamannêr Benim sözümü.

⁴⁸O benzeer bir adama, angısı yaptı bir ev. İlkin, kazıp derin, temelini erleştirdi taş üstünä. Açan üüştü selli sular ev üstünä, ev kimildamadı, zerä kaavi yıvılmıştı*.

⁴⁹Ama kim işider da tamanna-mêr, o benzeer adama, angısı yaptı

evini er üstündä, temelsiz. Açan sel-lär üüştülär, o saat ev yıkıldı. Onun yıkılması tıtsı oldu».

İsus alıştırêr üzbaşının izmetkerini

7 Bitirdiktän sora nasaat etmää insana, ani seslärdi Onu, İsus girdi Kapernaum kasabasına.

²Bir asker üzbaşı, kimin çıraa hastaydı ölüm döşendä, angısını o pek beenärdi,

³işitti İsus için da yolladı İsusua iudeylerin aksakallarını, ki yalvar-sınnar, gelsin da alıştır-sın onun çiraanı.

⁴Onnar geldilär İsusua da pek yalvardılar, deyip: «Düşer ona yapasın bu iilii,

⁵zerä o sever bizim insanı, bizim için bir sinagoga yaptı».

⁶İsus gitti onnarlan, ama açan yaklaştı yakını onun evinä, asker üzbaşı yolladı dostlarını, desinnär: «Saabi, koyma zaametini, zerä bän etmeerim, ki Sän giräsin benim evimä.

⁷Bän esapladım, ki bän dä etmeerim, ki gideyim kendim Sana. Sade de bir laf, da benim izmetkerim alışacak.

⁸Zerä bän dä zaabitlik altındayım, benim dä elim altında var askerlär. Açan birisinä deerim: „Git“, o gider. Başkasına deerim: „Gel“, o geler. Çıraama deerim: „Yap bu işi“, o yapêr».

⁹Açan İsus işitti bu lafları, şaştı, döndü insana, ani gelärdi Onun ardına, da dedi: «Söleerim sizä, ani artık İzrail içindä bulmadım bölä bir büyük inan».

¹⁰Açan döndülär geeri bu yollanmışlar, buldular o hasta çıraa saa.

Nain kasabasında ölü diriler

¹¹Ertesi günü İsus gidärdi bir kasabaya, adı Nain. Onun barabar gidärdi Onun üürenicileri hem çok insan.

¹²Açan İsus yaklaştı kasabanın tokatlarına, mezara götürärdilär bir ölü, bir dul ananın yalnız oolunu. Bu kariylan gidärdi çok insan.

¹³Açan Saabi gördü kariyı, canı acıdı ona da dedi: «Aalama!»

¹⁴Sora yaklaştı, diidi tezgereyä. Onnar, kim götürärdilär, durdular. O dedi: «Sana, delikannı, deerim: kalk!»

¹⁵Ölü oturdu da başladı lafetmää. İsus verdi onu anasına.

¹⁶Hepsi korktular da Allahı metinnedilär, deyip: «Büük prorok kalktı aramızda!» hem: «Allah Kendi geldi Onun insanına!»

¹⁷Haber İsus için daaldı bütün İudeyada hem dolayda.

İoan Vaatizedicinin yollanmışları

¹⁸İoan Vaatizedicinin üürenicileri hepsini bunnarı söledilär İoana.

¹⁹İoan çaardı üürenicilerin ikisini da yolladı İsusua, ki sorsunnar Ona: «Sänsin mi O, Kim lääzim gelsin, o başkasını mı bekleyelim?»

²⁰Üürenicilär geldilär İsusua da dedilär: «İoan Vaatizedici yolladı bizi Sana soralım: „Sänsin mi O, Kim lääzim gelsin, o başkasını mı bekleyelim?“»

²¹O vakit İsus alıştırardı çok hastaları türlü dertlerdän, hastalıklardan hem fena duhlardan, çok köör-ların açardı gözlerini.

²²O cuvap etti onnara, deyeräk: «Gidin söyleyin İoana, ne görersiniz hem ne işidersiniz: köör-lar görer,

* 6:48 Kaavi yıvılmıştı: kimi tekstlerdä yazılı «taş üstündä kurulmuştu».

topallar gezer, lepralılar paklanêr, saarlar işider, ölümler diriler, fukaaralara ii haber nasaat olêr.

²³ Mutlu o, kimin için Bän köstek olmayacam».

İsus saatlık eder İoan için

²⁴ Açan gittilär İoanın yollanmışları, İsus başladı söylemää insana İoan için: «Ne çıktınız görmää çolda? Bir saaz mı, ani lüzgerdän sallanêr?»

²⁵ Ne çıktınız görmää? Bir adamı mı, yımışak rubaylan giyimni? Kim giyimni donak rubaylan hem sefalıkta yaşêr, onnar padişah binalarında.

²⁶ E ne çıktınız görmää? Bir prorok mu? Aslı, hem deerim sizä, ani o taa büyük, nekadar bir prorok.

²⁷ Odur, kimin için yazılı: „Tä, Bän yollêrım habercimi Senin önün sora, angısı hazırlayacak yol Sana“.

²⁸ Söleerim sizä, ani onnardan, kim karıdan duudu, yok başka birkimsey taa büyük İoan Vaatizedicidän. Hep okadar en küçüü Gök Padişahlında taa büyük ondan».

²⁹ Hepsi insan, kim işitti, artık harççılar da, annadılar Allahın doo- ruluunu, çünkü kablettiydilär İoanın vaatizliini.

³⁰ Ama fariseylär hem zakon üre- dicileri bastılar Allahın istediini on- nar için, zerä vaatiz olmadılar ondan.

³¹ İsus dedi: «Kimä benzedeyim bu boy insanı, kimä benzeer onnar?»

³² Onnar benzeerlär uşaklara, an- gıları oturrılar meydanda da baarêr- lar biri-birinä: „Çaldık sizä kaval- lan, oynamadınız; çaldık sizä gamnı türkü, aalamadınız“.

³³ Geldi İoan Vaatizedici, ne ek- mek iyardı, ne şarap içardı, deersin- niz: „Onda var fena duh“.

³⁴ Geldi Adam Oolu, iyer hem içer, deersiniz: „Hobur hem içkici, harç- çıların hem günahkerlerin dostu!“

³⁵ Ama kim aarifiin uşaa, o bunu doorudur».

Bir karı yaalêr İsus

³⁶ Bir farisey teklif etti İsus, so- fraya gelsin onun evinä. İsus girdi fariseyin evinä da oturdu sofraya.

³⁷ Bir günahker karı kasabadan annadı, ani O konaklanêr fariseyin evindä, da getirdi bir ak mermer kap içindä paalı kokuluu.

³⁸ O durardı İsusun ardında, ayak- larında, da aalardı, yıslayıp İsusun ayaklarını kendi yaşlarının hem si- lip saçlarının, öpärdi hem koku- lardı.

³⁹ Açan bunu gördü farisey, an- gısı buyur ettiydi İsus, dedi kendi- kendinä: «Eer bu Adam prorok olay- dı, ozaman bileceydi, netürlü karı bu, kim şindi Ona diyer, zerä o – bir günahker».

⁴⁰ İsus, lafi alıp, dedi: «Simon, söylecäm sana bişey». «Sölä, Üre- dici», – dedi farisey.

⁴¹ İsus dedi: «Bir zengin adama borçluydu iki kişi, birisi beşüz di- nar, öbürü dä elli.

⁴² Çünkü yoktu neylän ödesinnär, zengin olan afetti ikisini dä. Şindi sölä, angısı onu taa çok sevecek?»

⁴³ Simon cevap etti: «Sanêrım o, kimä taa çok afetti». «Dooru cevap ettin», – dedi İsus.

⁴⁴ Sora döndü bu karıya da dedi Simona: «Görersin mi bu karıyı? Geldim senin evinä, da sän dökme- din bana su, ayaklarımı yıkamaa, ama o yısladı ayaklarımı yaşların- nan hem sildi başından saçlarının.

⁴⁵ Sän öpüş vermedin Bana, ama o, nezamandan girdim, durgunmêr öpmää ayaklarımı.

⁴⁶ Başımı yaalamadın zeytin yaa- yınnan, ama o yaaladı ayaklarımı kokulu yaalan.

⁴⁷ Onun için söleerim sana: çünkü onun çok günahları afedildi, onuş- tan çok sevdi. Zerä kimä az afediler, o az da sever».

⁴⁸ Sora dedi bu karıya: «Afedildi senin günahların!»

⁴⁹ Onnar, kim oturdular Onunnan sofrada, başladılar lafetmää biri-bi- rinnän: «Kimdir Bu, Angısı afeder günahları?»

⁵⁰ İsus dedi karıya: «Senin inanın seni kurtardı, git usluluklan evä».

Karılar İsuslan

8 Bundan sora İsus gezardı ka- sabadan kasabaya hem küüdän küüyä da nasaat edardı hem haber- lardı İi Haberı Allahın Padişahlı için oniki üreñicisinnän barabar.

² Onunnan vardı birkaç karı da, angılarını O kurtardıydı fena duh- lardan hem dertlerindän: Mariya Magdalina, angısından çıkardı edi fena duh;

³ İoana, Huzanın karısı, ani İro- dun evini kullanardı; Susanna hem başkaları. Onnar yardım edärdilär neylän vardı kolaylıkları.

Ekici için örnek

⁴ Açan toplandı çok insan, gelmä herbir kasabadan, İsus söledi bölä bir örnek:

⁵ «Ekici çıktı toom ekmää. Açan ekardı, toomnardan birazı düştü yol boyuna. Onnar çinendi ayakların al- tında hem gök kuşları idilär onnarı.

⁶ Başka toomnar taşlar üstünä düş- tülär. Açan filizlendilär, tez kurudular, zerä yoktu neredän nemnik çeksinär.

⁷ Taa başka toomnar çalılar içinä düştülär. Çalılar büüdülär onnarlan barabar da buulttular filizleri.

⁸ Ama kalan toomnar ii topra düş- tülär. Onnar büüdülär da getirildilär üz katına bereket». Bu örnää sölediktän sora İsus büyük seslän dedi: «Kimin var kulaa işitmää deyni, ko işitsin!»

Örnään annaması

⁹ Onun üreñicileri sordular: «Ne annaması var bu örnään?»

¹⁰ O cevap etti: «Sizä verildi, an- nayasınız Allahın Padişahlının sak- lılıklarını, ama kalanına söleer ör- neklärlän. Ölä ki, onnar baksın, da görmesin, işitsin, da annamasın.

¹¹ Tä ne annaması var bu örnään. Toom – Allahın sözü.

¹² Toomnar, ani düştülär yol bo- yuna, onnardır, kim işider sözü, ama diavol, gelip, çalêr sözü onnarın ürek- lerindän, inanmasınnar hem kurtul- masınnar deyni.

¹³ Toomnar, ani düştülär taşlar üs- tünä, onnardır, kim kableder sözü sevinmäklän, ama kökleşämeer, onun için inanêr bir vakıdadan, ama açan geler denemeklär, düşer.

¹⁴ Toomnar, ani düştülär çalılar ara- sına, onnardır, kim işider sözü, ama yollarında gidärkän, yaşamanın ka- hırlarınnan, zenginniinnän, mayıllun- nan buulêrlar, da bereket vermeerlär.

¹⁵ Toomnar, ani düştülär ii top- raa, onnar, kim, işidip sözü, koyêr ii hem temiz üreenä, da getirer bereket saburlukta. Söleyip bunu, O dedi: «Kimin var kulaa işitmää deyni, ko işitsin!»

Şafk görünür erdä

¹⁶Kimsey tutuşturmêêr şafkı, ki koysun onu kap altına eki pat altına, ama koyêr kandillik üstünä, ki onnar, kim girer, görsünnär aydınını.

¹⁷Zerä yok bişey saklı, ani açılmasın, hem yok bişey örtülü, ani üzä çıkmasın da aydınnıkta görünmesin.

¹⁸Bakın, nicä sesleersiniz, zerä kimdä var, ona taa çok verilecek, ama kimdä yok, ondan alınacak, ne sanêr, ani var onda».

İsusun anası hem kardaşları

¹⁹İsusun anası hem kardaşları geldilär Ona, ama yaklaşamadılar Ona kalabalık beterinä.

²⁰Birkimsey dedi İsus: «Senin anan hem kardaşların, dışarda durup, isteerlär Seninnän görüşmä».

²¹Ama İsus cuvap etti: «Benim anam hem kardaşlarım onnar, kim sesleer hem tamannêêr Allahın sözüünü».

İsus boranı uslandırêr

²²Bir gün İsus pindi bir kayak içinä üürenicilerinnän barabar da dedi onnara: «Geçelim gölün ötäänna». Onnar yollandılar.

²³Kayıklan üzärkän, İsus uyudu. Göl üstündä ölä bir keskin lüzgär esmäâ başladı, ani doldururdu kayı suylan. Hepsi bir büyük hatada bulunardı.

²⁴Yaklaştılar İsus, uyandırdılar Onu da dedilär: «Üüredici, Üüredici, kaybeleriz!» İsus uyandı, azarladı lüzgeri hem kabaran dalgaları. Onnar uslandılar, da bir sus oldu.

²⁵Sora dedi üürenicilerinä: «Näändä inanınız?» Dolu korkuyulan, şaşarak, onnar biri-birinä deyardilär: «Kimdir Bu, Kim sımarlêêr artık lüzgerä hem dalgalara, da onnar Onu sesleerlär?»

İsus koolêêr fena duhları Gerasada

²⁶Geldilär kayıklan Gerasa erlerinä, ani Galileyaya karşı.

²⁷Açan İsus indi kenara, Ona karşı çıktı bir adam kasabadan, fena duhlardan tutulmuş. Çok vakıttan beeri giimärdi ruba, yaşamardı evdä, ama mezar laamnarı içindä.

²⁸Görüp İsus, bir keskin seslän baardı da düştü Onun önündä, bir büyük seslän deyip: «Neyin var benimnän, İsus, Pek üüsek Allahın Oolu! Yalvarêrim, zeetlämä beni!»

²⁹İsus sımarladıydı fena duh çıkısın bu adamdan, zerä zaplamıştı onu çok vakıttan beeri. İnsannar onu tutardılar baalı sincirlärlän hem alkarlarlan, ki beklesinnär. Ama o koparardı sincirleri hem alkaları, da fena duh koolardı onu çol erlerä.

³⁰İsus sordu ona: «Nesoy senin adın?» O cuvap etti: «Legion*», zerä onda vardı çok fena duh.

³¹Fena duhlar İsus, yalvarardılar, ki sımarlamasın gitsinnär dipsizlää.

³²Burada, bayır yamacında otlardı bir büyük sürü domuz. Fena duhlar yalvardılar Ona, izin versin girsinnär domuzlara. İsus izin etti.

³³Fena duhlar, çıkıp bu adamdan, girdilär domuzlar içinä, da ozaman bütün sürü hızlandı dik yamaçtan, atladı göl içinä da buuldu.

³⁴Açan domuzçular gördülär, ne oldu, kaçtılar da haberledilär kasabada hem küülerdä.

³⁵İnsan çıktı, görsün, ne oldu. Onnar geldilär İsus, da buldular adamı, angısından çıktı fena duhlar, oturarak İsusun ayaklarında, giyimni hem aklı başında. Hepsini bir korku aldı.

³⁶Onnar, kim gördü, ne oldu, anattılar, nasıl alıştırıldı bu adam, angısından çıkarıldı fena duhlar.

³⁷Hepsi insan Gerasa erindän yalvardılar, İsus gitsin onnardan, zerä pek korktuydular. İsus girdi kayak içinä da geeri döndü.

³⁸Bu adam, angısından çıkarıldı fena duhlar, yalvarardı, ki alsın onu da Kendisinnän, ama O yolladı onu evä da dedi:

³⁹«Git evä da sölä, ne yaptı Allah seninnän». O gitti da söledi bütün kasabada hepsini, ne yaptı ona İsus.

Kız diriler, hasta karı alışêr

⁴⁰Açan İsus döndü geeri, insan Onu kabletti sevinmäklä, zerä hepsi Onu beklärdilär.

⁴¹Geldi bir adam, adı İair, sinagogadan bir önderci. O düştü İsusun ayaklarına da yalvardı, gelsin ona evä,

⁴²zerä onun biricik kızı, bir oniki yaşında, ölüm döşeendeydi. İsus gidärkän, insan her taraftan sıkıştırardı Onu.

⁴³Bir karı, hasta kan akmasından oniki yıldan beeri, angısı /harcamıştı bütün varlığını doftorlara, ama/ kimsey onu alıştırınamamıştı,

⁴⁴yaklaştı ardından İsus, da diidi Onun rubasının eteenä. Birdän kan akması durgundu.

⁴⁵İsus dedi: «Kim diidi Bana?» Çünkü hepsi atıldılar, Petri hem onnar, kim onunnandı, dedilär İsus: «Üüredici, doz-dolay insan seni sıkıştırêr hem itirer, Sän dä sorêrsın: „Kim diidi Bana“?»

⁴⁶Ama İsus cuvap etti: «Bana birkimsey diidi, zerä duydum, ani bir kuvet çıktı Bendän».

⁴⁷Açan karı gördü, ani tutuldu, yaklaştı İsus, titireyerek düştü Onun ayaklarına da söledi hepsi insana, ne betere o diidi Ona, hem nicä hemen alıştı hastalından.

⁴⁸İsus dedi: «Girginnän, kızım! Senin inanın seni alıştırdı, git usluklan».

⁴⁹İsus taa lafedärkän, evdän birisi geldi da sinagoga öndercisinä dedi: «Kızın öldü, naafilä savaştırma Üürediciyi».

⁵⁰Ama, açan İsus işitti bunu, dedi ona: «Korkma, sade inan, kız kurtulacak».

⁵¹Açan etişti onun evinä, brakmadı kimsey girsin Onunnan, sade Petriyi, İoanı, İakovu, kızın bobasını hem anasını.

⁵²Hepsi aalardılar hem sıralardılar. İsus dedi: «Aalamayın, kız ölmedi, ama uyuyêr».

⁵³Onnar gülmäâ aldılar Onu, zerä bilärdilär, ani kız öldü.

⁵⁴Açan hepsini çıkardı dışarı, İsus tuttu kızını elindän da büyük seslän dedi: «Kalk, kızım!»

⁵⁵Kızın duhu döndü geeri, da o çabuk kalktı. İsus sımarladı, versinnär kıza imäâ.

⁵⁶Kızın bobası hem anası şaş-beş kaldılar. İsus dedi onnara, ki bu oluş için sölämesinnär kimseyä.

* 8:30 Legion – 6000 asker.

*İsus yollêêr
oniki apostolu nasaat etmäâ*

9 İsus topladı oniki üürenicisini, verdi onnara kuvet hem zaabitlik fena duhların üstünä, alıştırınnar deyni hepsi hastalıklardan.

²Sora yolladı onnarı, nasaat ettirsinnär Allahın Padişahlımı hem alıştırınnar hastaları.

³«Bişey almayın yola: ne sopa, ne hiybä, ne ekmek, ne para, ne dä iki kat ruba, – dedi İsus. –

⁴Angı evä gireceniz, o evdä kalın, oradan gidincä.

⁵Eer sizi insan kabletmärseydi, çıkarkan o kasabadan, artık tozları da ayaklarınızdan silkin, azar gibi onnara karşı».

⁶Onnar yollandılar da gittilər küüdän küüyä, nasaat ederäk İ Haberî hem hastaları hererdä alıştıarak.

İrod işider İsus için

⁷İrod bey, işidip hepsi bu oluştırı, şaş kaldı, zerä insandan kimisi deyardılar, ani İoan dirildi ölüdän.

⁸Başkaları deyardılar, ani üzä çıktı İliya, taa başkaları da deyardılar, ani dirildi birisi evelki proroklardan.

⁹Ama İrod dedi: «İoanın kafasını aldım. Bu Kim olur, Kimin için işiderim, ani yapêr butürlü işlar?» Onun için aarardı kolaylık, ki gör-sün Onu.

Beş bin adam doyurulêr

¹⁰Açan apostollar döndülär geeri, söledilär İsusua hepsini, ne yaptılar. İsus aldı onnarı da gitti bir tarafa, bir kasaba yanına, ani adı Vifsaida.

¹¹İnsan işitti bunu da gitti Onun ardına. İsus islää kabletti onnarı.

Nasaat etti Allahın Padişahlı için hem, kimin vardı zoru, alıştırırdı hastalıklardan.

¹²Avşamnardı. Oniki apostol yaklaştılar İsusua da dedilər: «Kolver insanı, gitsinnär dolay küülerä hem kırdaki evlerä, gecelesinnär deyni hem bak-sınnar kendilerine imeelik, zerä burası, neredä biz bulunêrız, bir çol er».

¹³İsus dedi onnara: «Siz verin onnara imää!» Onnar cuvap ettilär: «Bizdä yok bişey, beş ekmektän hem iki balıktan kaarä. Kalêr sade, biz gidelim da satın alalım imää hepsi bu insana».

¹⁴Orada sade adam tarafı vardı bir beş bin kişi. İsus dedi Kendi üürenicilerine: «Erleştirin onnarı, ki otursunnar ellışär kişi bölümdä».

¹⁵Ölä dä yaptılar, hepsi insanı oturtular.

¹⁶İsus aldı beş ekmää hem iki balı, kaldırdı bakışımı gökä da iisöledi onnarı. Sora, kırıp, verdi üürenicilerä, ki payetsinnär insana.

¹⁷Açan hepsi idilär da doyundular, ondan sora topladılar oniki sepet imäk parçaları.

Petrinin saatlı İsus için

¹⁸Bir gün, açan İsus dua edärdi bir tarafta üürenicilerinnän barabar, O koydu onnara butürlü bir sormak: «Ne deer insan, Kimim Bän?»

¹⁹Onnar cuvap ettilär: «Kimisi deer, ani Sän – İoan Vaatizedici, başkası – prorok İliya, taa başkası deer, ani dirildi bir evelki prorok».

²⁰O sordu onnara: «Ama siz ne deersiniz, kimim Bän?» «Sän Hris-tossun Allahtan!» – cuvap etti Petri.

²¹İsus sıkıdan sımarladı, bunu kimseyä sölämesinnär.

²²Sora annattı onnara, ani Adam Oolu lääzım çok zeetlensin, ret edilsin aksakallardan, büük popazlardan hem bilgiçlerdän, öldürülsün da üçüncü günü dirilsin.

Nesoy izleyelim İsusua?

²³Sora danıştı hepsinä: «Kim isteer gelsin Benim ardıma, atılsın kendi-kendindän, alsın stavrozunu* da Beni izlesin.

²⁴Zerä kim isteer yaşamasını kurtarmaa, onu kaybedecek. Ama kim yaşamasını kaybedecek Benim için, onu kurtaracak.

²⁵Ne fayda olacek bir adama, kazansın bütün dünneyi, ama kendini kaybetsin eki cezalansın?

²⁶Kim utanacak Bendän hem Benim sözlerimdän, ondan utanacak Adam Oolu da, açan gelecek Kendinin, Bobasının hem ayoz angillerin metinniindä.

²⁷Dooru söleerim sizä, ani kimisi burada durannardan, ölmeyeceklär görmeyincä Allahın Padişahlımı».

İsus gösteriler metinniktä

²⁸Bu laflardan sora, geçti yakın sekiz gün, İsus aldı Petriyi, İoanı hem İakovu da pindi bir bayır üstünä dua etsin.

²⁹Açan dua edärdi, Onun üzü görünüşü dııştı, rubaları yalabık, ak-biyaz oldu.

³⁰Onun yanında peydalandı iki adam, ani lafa durardılar Onunnan: Moisey hem İliya.

³¹Onnar gösterildilär metinniktä, lafedärdilär İsusun ayırılması için, ne geçireceydi İerusalimdä.

³²Petriyi hem onun kafadarlarını uyku bastıydı. Açan uyandılar, açık gördülär İsusun metinniini hem bu iki adamı, ani Onunnan durardılar.

³³Açan onnar İsusdan ayırıldılar, Petri dedi İsusua: «Çorbacı, ii, ki buradayız. Yapalım üç bordey: bir Senin için, bir Moisey için, bir dä İliya için». Bilmärdi, ne lafedärdi.

³⁴Bölä lafedärkän, geldi bir bulut da gölgesinnän kapladı onnarı. Üürenicilär korkular, görüp, ani kaldılar bulut içindä.

³⁵Bulut içindän işidildi bir ses, ani dedi: «Budur Benim seçilmiş Oolum, Onu sesleyin!»

³⁶Bu ses işidildiktän sora İsus kaldı yalnız. Üürenicilär sustular, o günnerdä kimseyä sölämedilär, ne gördülär.

Çocuk fena duhtan kurtulêr

³⁷İkinci günü, açan indilär bayır üstündän, bir sürü insan çıktı İsusua karşı.

³⁸Bir adam insan içindän baardı: «Üüredici, yalvarêrim, gel da bak benim oolumu, zerä bendä o bir yalnız.

³⁹Onu fena duh tutêr da birdän baarêr hem onu ölä silker, ani köpük aazından salverer. Çok zeetleer, sora zor brakêr onu.

⁴⁰Yalvardım Senin üürenicilerine, çıkarsınnar bu duhu, da çıkaramadılar».

⁴¹«Bozuk hem inansız senselä! Nezamanadan olacam sizinnän da dayanacam sizä? – dedi İsus. – Getirin onu burayı».

⁴²Oolu gelärkän, fena duh kuvetlän urdu onu erä da sarsaladı. İsus azarladı fena duhu, alıştırdı çocuğu da verdi geeri bobasına.

* 9:23 Alsın stavrozunu: taa evelki tekstlerdä «her gün alsın stavrozunu».

*İsus enidän haberleer
ölümünü hem dirilmesini*

⁴³ Hepsi şaştılar Allahın büyüklüğü-
nâ. Açıan hepsi şaşardılar İsusun işle-
rinâ, ozaman O dedi üürenicilerinâ:

⁴⁴ «Esap alın, ne söleerim sizâ: Adam
Oolu verilmiş olacak insanın elinâ!»

⁴⁵ Ama üürenicileri bu lafları an-
namardılar, zerâ onnar için bu laflar-
ın maanası saklıydı, ki annamasın-
nar, sormaa da korkardılar.

Kim en büyük?

⁴⁶ Onnarda peydalandı bir çekiş,
ki bilsinnär, kim en büyük olacak.

⁴⁷ İsus annadı onnarın neetlerini,
onuştan aldı yanına bir küçük uşak

⁴⁸ da dedi onnara: «Kim kableder
bu uşaa Benim adıma, o Beni kableder.
Kim kableder Beni, o kableder
Onu, Kim Beni yolladı. Zerâ kim en
küçük aranızda, o en büyüktür».

Kim diil karşı bizâ, o bizimnän

⁴⁹ İoan, lafa katılıp, dedi: «Üüre-
dici, biz gördük bir adam, angısı çı-
karardı fena duhları Senin adınnan,
da durguttuk onu, zerâ gezmeer bi-
zimmän».

⁵⁰ «Durgutmayın, – cevap etti
İsus, – zerâ kim gitmeer sizâ karşı,
o sizinnän».

Göktän ateş

⁵¹ Yaklaştı zaman, gökâ kalksın,
İsus karardı İerusalimâ gitsin.

⁵² Kendindän öncâ habercileri yol-
ladı. Onnar Samariyalıların bir küü-
yünâ gittilär, ki hazırlasınnar konak
eri gecelemek için.

⁵³ İsus kabletmedilär, çünkü
İerusalimâ gidärdi.

⁵⁴ Açıan Onun üürenicileri İakov
hem İoan gördülär bunu, dedilär:
«Saabi, kayıl mıysın, sımarylalım,
yaasın göktän ateş onnarın üstünâ
da yaksın onnarı, /nicâ İliya yaptı/?»

⁵⁵ İsus, dönüp, takazaladı onnarı
/da dedi: «Bilmeersiniz, ne duhtan
kullanmışsınız!

⁵⁶ Adam Oolu gelmedi kaybetsin
insanı, ama kurtarsın»/. Sora gittilär
başka bir küüyâ.

Kim isteer izlemâ İsusu?

⁵⁷ Açıan onnar gidärdilär yolda, bir
adam İsusâ dedi: «Saabi, gidecäm
Senin ardına, nereyi da Sän gitsän».

⁵⁸ İsus cevap etti: «Tilkilerin inne-
ri, kuşların yuvaları var, ama Adam
Oolu yok nereyi başını koysun».

⁵⁹ Başka birisinâ dedi: «Gel ardı-
ma». O cevap etti: «Saabi, brak, il-
kin gideyim bobamı gömeyim».

⁶⁰ Ama İsus cevap etti: «Brak,
ölülär ölülerini gömsün, ama sän git
da haberlä Allahın Padişahlım».

⁶¹ Taa başkası dedi: «Saabi, gide-
cäm Senin ardına, ama ilkin brak,
gideyim evdekilerimâ „kal saalcak-
lan“ söyleyim».

⁶² İsus cevap etti: «Herbiri, kim
koyêr elini pulaa da geeri bakêr,
yaraşmaz Allahın Padişahlına gir-
sin».

İsus yollêr

etmiş üürenicisini nasaat etmâ

10 Bundan sora Saabi seçti taa
etmiş* üürenici. Yolladı on-
narı ikişâr-ikişâr Kendi önü sora

hepsi kasabalara hem erlerâ, nereyi
O gitmâ istärdi.

² Dedi onnara: «Bereket büyük, ama
işçi az! Onuştan dua edin berekedin
çorbacısına, çıkarsın işçi ekinlerini
toplamaa.

³ Gidin! Yollêrım sizi, nicâ ku-
zuları yabanılar içinâ.

⁴ Almayın kendinizlän ne kesâ,
ne hiybâ, ne dâ ayak kabı. Kimsey-
län yolda selâmnâşmeyin.

⁵ Herbir evdâ, nereyi gireceniz,
deyâsınız: „Usluluk olsun bu evdâ!“

⁶ Eer varsa orada usuluk oolu, si-
zin selâminiz kalacak onunnan, baş-
ka türlü dönecek sizâ geeri.

⁷ O evdâ kalın, iyin hem için, ne
vereceklär. Zerâ işçi kendi işi için
başış kabletsin düşer. Evdän evâ
gezmeyin.

⁸ Herbir kasabaya, nereyi girece-
niz hem neredâ kabledileceniz, iyin
ne koyacaklar önünüzâ.

⁹ Orada alıştırın hastaları, deyip:
„Allahın Padişahlı yaklaştı sizâ“.

¹⁰ Ama herbir kasabada, nereyi
gideceniz, da kabletmeyeceklär sizi,
orada sokaa çıkın da bölâ deyin:

¹¹ „Kasabanızdan ayaklarımıza ko-
nan tozu azar gibi silkeriz sizâ karşı,
ama hep okadar bilin, Allahın Padi-
şahlı yaklaştı sizâ“.

¹² Söleerim sizâ, ani daava gü-
nündâ Sodom kasabasına taa ilin
olacak, nekadar o kasabaya.

Vay inansız kasabalara!

¹³ Vay sana, Horazin! Vay sana,
Vifsaida! Zerâ, eer bu kudretli işlär,
ne sizdâ yapıldı, Tir hem Sidon ka-
sabalarında yapıldı, çoktan çuval-
lan giyimni hem kül üstünâ oturup,
günahlarından Allaha döneceydilär.

¹⁴ Ama daava günündâ taa ilin
olacak Tir hem Sidon kasabalarına,
nekadar sizâ.

¹⁵ Sän, Kapernaum, gökâ kadar
mı üüseklenecän? Diil, sän ölülär
erinâ düşecän.

¹⁶ Kim sesleyecek sizi, Beni ses-
leyecek. Kim sizdän atılacak, Ben-
dän atılacak. Ama kim Bendän atıla-
cek, o atılacak Ondan, Kim Beni
yolladı».

Etmış üürenici döner geeri

¹⁷ O etmiş kişi döndülär büyük se-
vinmäklän da dedilär: «Saabi, artık
fena duhlar da sesleerlär bizi Senin
adınnan».

¹⁸ İsus dedi: «Gördüm şeytanı, an-
gısı düştü göktän, nicâ bir çimçirik.

¹⁹ Verdim kuvet sizâ, basasınız
yılannar hem skorpionnar üstünâ hem
duşmanın bütün kuvedi üstünâ. Hiç
bişey sizâ zarar yapmayacak.

²⁰ Siz sevinmeyin, ani fena duhlar
sizi sesleer, ama sevinin, ani adınız
göklerdâ yazılı».

Boba hem Ool

²¹ O saat İsus Ayoz Duhlan se-
vindi da dedi: «Şükür ederim Sana,
Boba, ani sakladın bunnarı aarif
hem fikirli olannardan da açtın ev-
latlara. Hakına, Boba, budur Senin
istediin!

²² Hepsini Bobam Benim elimâ
verdi. Kimsey bilmeer, kimdir Ool,
Bobadan kaarâ, hem kimsey bil-
meer, kimdir Boba, Ooldan kaarâ,
hem onnardan, kimâ Ool isteer aç-
maa».

²³ Sora döndü üürenicilerinâ da
salt onnara dedi: «Mutlu gözlär, ani
görürler, ne siz görersiniz!

* 10:1 Etmış: kimi tekstlerdâ «etmiş iki».

²⁴Zerä söleerim sizä, ani çoyu proroklardan hem padişahlardan istedilär görmää, ne siz görersiniz, hem işitmää, ne siz işidersiniz, ama görmedilär hem işitmedilär».

Actyannıklı samariyalı

²⁵Bir zakon üüredicisi kalktı denesin İsusu da dedi: «Üüredici, ne yapayım, ki diveç yaşamak edeneyim?»

²⁶İsus dedi: «Ne var yazılı Zakonda? Nasıl okuyêrsin?»

²⁷O cuvap etti: «Sevâsin Saabi Allahımı bütün üräännän, bütün canınnan, bütün kuvedinnän hem bütün aklınnan hem sevâsin yakın olanını, nicä kendini».

²⁸İsus dedi ona: «Dooru cuvap ettin, yap ölä da yaşayacan».

²⁹Ama o istedi kendini doorutsun da İsus sordu: «Kimdir yakın olanım?»

³⁰İsus enidän lafetti da dedi: «Bir adam İerusalimdän İerihona gidärdi, haydutların elinä düştü. Onnar onu soydular, düüyüp, yarı ölü braktılar, sora gittilär.

³¹Razgelä, bir popaz o yoldan geçärdi. Onu görüp, yolun öbür tarafına geçti.

³²Hep ölä bir leviyli oradan geçärdi. Onu görüp, yolun öbür tarafına geçti.

³³Ama bir samariyalı, bu yoldan geçärkän, yaklaştı, onu görüp, canı acıdı.

³⁴Yanına geldi, zeytin yaayı hem şarap döktü da yaralarını baaladı. Sora pindirdi eşek üstünä, götürdü bir konak evinä da zaamet güttü ona.

³⁵İkinci günü, açan yollandı, çıkardı iki dinar da verdi konak evinin çorbacısına, deyip: „Bakasın onu,

ne harcayacan taa zeedä, dönmem-dä ödeyecäm sana“.

³⁶Kim bunnarın üçündän, sayêrsın, haydutların elinä düşmüşün yakın olanıydı?»

³⁷O cuvap etti: «O, kim yardım etti ona». Ozaman İsus cuvap etti: «Git, sän dä ölä yap».

Marfa hem Mariya

³⁸Açan İsus yolda bulunardı, üürenicilerinnän girdi bir küüyä. Bir karı, adı Marfa, kabletti Onu kendi evinä.

³⁹Onun vardı kızkardeş Mariya, angısı, oturup Saabinin ayakları yanında, seslärdi Onun sözünü.

⁴⁰Marfa çok çalışardı, ki izmet etsin. İsus a yaklaşp, dedi: «Saabi, senin kasavetin yok mu, ani kızkardeşim beni braktı, yalnız izmet edeyim. Desänä ona, yardım etsin bana».

⁴¹Saabi cuvap etti ona: «Marfa, Marfa, çok işlär için sän zaamet hem kahir güdersin.

⁴²Sade bir iş lääzim sana. Mariya seçti ii tarafını, ani hiç alınmayacak ondan».

Bizim Boba

11 Bir gün İsus dua edärdi bir er-dä. Açan bitirdi duasını, birisi üürenicilerdän dedi: «Saabi, üüret bizi dä dua edelim, nicä İoan üüretti kendi üürenicilerini, dua etsinnär».

²İsus dedi: «Açan dua edersiniz, deyin:

„/Ey göklerde olan/ Boba,

Ko ayozlansın Senin adın.

Ko gelsin Senin Padişahlın.

/Ko olsun Senin istediin, nicä göktä, ölä erdä dä./

³Hergünkü ekmeemizi her gün bizä ver.

⁴Baaşla bizim günahlarımızı, Zerä biz dä baaşlêrız hepsini, kim bizä borçlu.

Götürmä bizi denemeyä, /Ama kurtar kötü olandan/«».

Çalışmak duada

⁵Sora dedi: «Eer sizin birinizin varsa dostu, da o gecä yarısı gidärsä ona da deyärsä: „Dostum, ver bana ödünç üç ekmek,

⁶zerä geldi yoldan benim bir dostum, da yok ne onun önünä koyayım“;

⁷ıçyandan onun dostu cuvap edärsä: „Savaştırma beni, zerä kapu kitli, uşakların benimnän pat üstündä, yok nasıl kalkayım da ekmek vereyim sana“.

⁸Söleerim sizä, eer kalkmarsaydı versin dostuna gibi, hep okadar bunun kalın üzlülüü beterinä kalkacak da hepsini, ne lääzim, verecek.

⁹Onun için deerim sizä: isteyin – da verilecek; aarayım – da bulacınız; urun – da açılacak.

¹⁰Zerä kim isteer – edener, kim aarêr – bulêr, hem kim urêr – ona açılêr.

¹¹Var mı sizin aranızdan boba, angısının oolu ekmek istärkän, versin ona taş? Osa balık istärkän, versin yılan balık erinä?

¹²Osa yımırta istärkän, versin skorpion?

¹³Eer siz, ani fenaysınız, bilärseniz uşaklarınıza ii baaşlılar vermää, nekadar taa çok sizin Gökteki Bobanız verecek Ayoz Duhu onnara, kim Ondan isteyecek».

İsus hem Veelzevul (şeytan)

¹⁴İsus bir hastadan, angısı lafedämärdi, çıkarardı fena duhu. Açan

yaptı bunu, o hasta olan başladı lafetmää, da insan şaştı.

¹⁵Kimisi deyärdi: «Fena duhları çıkarêr Veelzevulun – fena duhların öndercisinin – kuvedinnän».

¹⁶Başkaları, ki denesinnär İsus, istärdilär bir nişan göktän göstersin.

¹⁷İsus annadı onnarın neetlerini, onuştan dedi: «Herbir padişahlık, ani bölüner da karşı gider kendikendinä, daalêr. Hep ölä herbir ev, neredä bölünmök olêr, daalêr.

¹⁸Eer şeytan bölündüseydi kendikendinä, nesoy var nasıl dursun onun padişahlı? Siz deersiniz, ani Bän uuradarmışım fena duhları Veelzevulun kuvedinnän.

¹⁹Eer Bän çıkararsaydım fena duhları Veelzevulun kuvedinnän, ozaman sizin adamnar kimin kuvedinnän çıkarêrlar? Bunda onnar sizä daava kesecekler.

²⁰Eer Bän çıkararsaydım fena duhları Allahın kuvedinnän, ozaman Allahın Padişahlı sizädän etişti.

²¹Açan bir adam, kaavi hem islää silähli, koruyêr kendi evini, onun varlı korkusuzlukta.

²²Ama açan geler onun üstünä birkimsey, taa kaavi ondan, da enseer onu, ozaman alêr kuvetlän onun silâhlarını, angılarına o umutlanardı, da payeder, ne ondan aldı.

²³Kim diil Benimmän, o karşı Bana. Kim toplamêr Benimmän, o daadêr.

Fena duh döner geeri

²⁴Açan fena duh çıkêr adamdan, o gezer susuz erlerdä, raatlık aarêr, da çünkü bulamêr, deer: „Döneyim evimä, neredän çıktım“.

²⁵Geldii zaman, bulêr onu süpürülmüş hem donak.

²⁶Sora gidip, alêr kendisinnän başka edi duh, taa fena, nekadar kendisi. Girerlär içyanına da orada erleşerlär. Butakım, adamın son halî olêr taa kötü, nekadar baştakı».

Hakına mutluluk

²⁷Açan İsus sölärdi bu lafları, bir karı insandan büyük seslän baardı: «Ne mutlu Senin anan, kim taşıdı hem emzirdi Seni!»

²⁸İsus cuvap etti: «Taa ne mutlu onnara, angıları sesleerlär hem tamannêrlar Allahın sözünü!»

İnanın nişanı

²⁹Açan çok insan toplandı, İsus lafetmä başladı: «Bu senselä – kötü bir senselä, isteer bir nişan, ama ona verilmeyecek başka nişan, prorok İnanın nişanından kaarä.

³⁰Zerä, nicä İona oldu bir nişan Nineviya kasabasının insanı için, hep ölä Adam Oolu da olacak nişan bu senselä için.

³¹Üülendän padişahka kalkacak daava günündä bu senselenin adamnarının da kabaatlandıracak onnarı, zerä o geldi dünneyn kenarından, ki işitsin Solomonun aarifliini, ama büün burada durêr Birisi, Angısı taa büyük Solomondan.

³²Nineviya kasabasından insannar daava günündä kalkaceklar bu senselenin adamnarının da kabaatlandırabilecek onnarı, zerä onnar, İnanın nasaadını işidip, kendi günahlarından Allaha döndülär, ama büün burada durêr Birisi, Angısı taa büyük İnanadan.

Güüdenin aydınnu

³³Kimsey tutuşturmêr şafkı, ki koysun onu bir saklı erä eki küp altı-

na, ama koyêr onu kandillik üstünä, ki kim girer, görsünär aydınnu.

³⁴Göz – güüdenin aydınnu. Eer senin gözün saa olarsaydı, bütün güüdän aydınıkta olacak. Ama senin gözün kötüseydi, bütün güüdän karannıkta kalacak.

³⁵Onun için bak aydınık, ani sendä, karannık olmasın.

³⁶Eer bütün senin güüdän aydınıkta, da hiç bir tarafı karannıkta diilsä, bu taman bir aydınık olacak, ölä nicä bir şafk yalabıklınnan seni aydınadêr».

Bilgiçleri hem fariseyleri takazalamak

³⁷Açan İsus bunnarı sölärdi, bir farisey Onu buyur etti kendisinä konna. İsus geldi da sofraya oturdu.

³⁸Açan farisey gördü, ani İsus imektän öncä ellerini yıkamadı, şaştı.

³⁹Ama Saabi dedi: «Siz, fariseylär, yıkêrsınız çölmään hem çanaan dışansını, ama içyansı hırsızlıkklan hem fenalıkklan dolu.

⁴⁰Fikirsizlär! Kim yarattı dışansını, yaratmadı mı içyansı da?

⁴¹Yapın iilik, ne var sizdä, ozaman sizin için hepsi temiz olacak.

⁴²Vay sizä, fariseylär, zerä siz verersiniz onuncu payını naanedän, sedef otundan hem başka eşilliklerdän, ama unudêrsınız dooruluu hem Allahın sevgiliini. Bunnarı lääzım yapasınız, kalanını da brakmayasınız!

⁴³Vay sizä, fariseylär! Zerä siz sinagogalarda seversiniz oturmaa ilk skemnelerä, beenersiniz, insan seläm versin sizä meydannarda.

⁴⁴Vay sizä, /bilgiçlär hem ikiüzlü fariseylär! Siz nişansız mezarlar

gibi, ani görünmeerlär, da insan bil-meyeräk, çiineer onnarı».

⁴⁵Zakon üüredicilerindän birisi dedi: «Üüredici, sölärkän bunnarı, bizi dä gücendirersin».

⁴⁶İsus cuvap etti: «Vay sizä, zakon üüredicileri! Zerä siz aar üklär insan taşısın koyêrsınız, ama kendiniz o üklere baarlem parmaanızlan diimeersiniz.

⁴⁷Vay sizä, ani proroklara mezar kurêrsınız, kimi öldürdü sizin bobalarınız.

⁴⁸Butakım, gösterersiniz, ani bobalarınızın işlerinnän kayılsınız, çünkü onnar prorokları öldürdülär, siz dä mezar düzersiniz.

⁴⁹Onuştan Allahın Aariflii deer: „Yollayacam onnara Benim proroklarımı hem apostollarımı: kimisini öldüreceklär, kimisini koolayacaklar!“.

⁵⁰Onun için bu senseledän esap sorulacak prorokların kannarı için, ani döküldü taa dünneyn kurulmasından,

⁵¹Avelin kanından Zahariyanın kanından, angısı öldürüldü Ayoz binanın hem kurbannın arasında. Aslı söleerim sizä: esap sorulacak bu boy insandan!

⁵²Vay sizä, zakon üüredicileri, zerä siz aldınız elinizä bilgi kapusunun anatarını, ama ne kendiniz girersiniz, ne dä, kim isteer girsın, brakêrsınız!»

⁵³Açan İsus çıktı oradan, bilgiçlär hem fariseylär, dakılıp, çok sormaklar koydular, ki sölesin çok işlär için.

⁵⁴Çalıştılar, kıstırsınnar Onu bir yanniş laflan, ki sora kabaatlandır-sınnar.

Olmayın ikiüzlü

12 Bu vakıt, açan çok binnän insan toplandı ölä, ani çinärdir-lär biri-birini, İsus başladı üüretmä üürenicilerini, deyip: «Korunun fariseylerin mayasından, ani ikiüzlülüktür.

²Yok bişey örtülü, ani açılmasın hem yok bişey saklı, ani annaşılmasın.

³Onuştan, ne sölediniz karannıkta, o işidilecek aydınıkta. Ne fisirdediniz içerdä, o haberlenecek evlerin örtüleri üstündän.

⁴Söleerim sizä, Benim dostlarım, korkmayın onnardan, kim güüdeyi öldürer, ama başka bişey yapamêr.

⁵Söleerim, kimdän korkasınız: korkun Allahtan, Angısı öldürdük-tän sora, kuvedi var cendemä at-sın. Sizä deerim: elbetki, Ondan korkun.

⁶Satılmêr mı beş saçak kuşu iki assariyâ? Onnarın birisi bilä un-dulmêr Allahtan.

⁷Sizin başınızda hepsi saçlarınız sayılı. Onuştan korkmayın. Siz taa paalysınız çok saçak kuşlarından.

⁸Söleerim sizä, ani kim saatlık edecek Bana insanın önündä, onu Adam Oolu da saatlık edecek Allahın angillerinin önündä.

⁹Ama kim atılacak Bendän insanın önündä, ondan Bän dä atılacam Allahın angillerinin önündä.

¹⁰Eer birkimsey lafedärsä Adam Ooluna karşı, afedilecek. Ama kim kötöleyecek Ayoz Duhu, afedilmeyecek.

¹¹Açan götüreceklär sizi sinagogaların, zaabitlerin hem çorbacıların önünä, düşünmeyin, netürlü doo-ruluunuzu çıkarmaa eki ne cuvap etmä,

12 zerä Ayoz Duh üüredecek sizi, ne lafedäsiniz ozaman».

Korunun para tamahlundan

13 Birisi insandan İisusa dedi: «Üüredici, sölä benim kardaşıma, payetsin bizä bobamızdan kalma varlı».

14 «Be adam, – cuvap etti İisus, – kim koydu Beni daavacı olayım eki payedeyim varlınızı?»

15 Sora dedi: «Bakın, korunun her türlü para tamahlundan, zerä yaşamak tutunmêêr varlım bolluundan».

16 Sora söledi bir örnek: «Bir zengin adamın merasında büyük bereket oldu.

17 O kendi-kendinâ düşünärdi hem deyärdi: „Näbayım? Yok nereyi berekedimi toplayım.

18 Tä ne yapacam: eski ambarlarımı bozacam da taa büyük eni ambarlar yapacam. Orayı toplayacam hepsi ekinnerimi hem varlımı.

19 Sora deyecâm canıma: canım, var çok ilik toplu çok yıllar için; dinnen, i, iç hem şennen!«

20 Ama Allah dedi ona: „Sän fiksirsizsin, bu gecä senin canın alınacak. Bunnar, ne hazırladın, kimä kalacak?»

21 Hep butürlü olêr onunnan da, kim toplêêr zenginnik kendisi için, ama zenginnämeer Allahta».

Kahırlanmayın

22 Sora İisus dedi üürenicilerinâ: «Onuştan deerim sizä, kahırlanmayın yaşamak için, düşünmeyin, ne iyeceniz hem ne güüdenizä giyeceniz.

23 Yaşamak taa paalı, nekadar imäk, hem güüdä taa paalı, nekadar ruba.

24 Bakın gargalara. Onnar ne eker, ne dä biçer. Onnarın yok ne ambarları, ne dä çitleri, ama Allah onnari doyurêr. Siz çok taa paalıysınız kuşlardan!

25 Hem kim sizdän, artık kahırlanıp, var nasıl eklesin baarlem bir endezä kendi boyuna*?

26 Eer yapamarsaydınız en küçük işi, ozaman neçin kahırlanêrsınız kalan işlär için?

27 Esap alın, nesoy büüyêr zambaklar. Onnar ne zaametlener, ne dä dokuyêr. Ama deerim sizä: artık Solomon bütün donaklında giinämedi, nicä onnarın birisi.

28 Çünkü Allah bölä güdirer otu, ani büün kırdä, ama yaarın ateşä atılacak, nekadar taa çok güdirecek sizi, az inancılar?

29 Aaramayın, ne imää hem ne içmää. Bunun için kasavetlenmeyin.

30 Zerä hepsini bunnarı dünnä inannarı aarêêr. Bobanız biler, ani bunnar läüzüm sizä.

31 Hepsindän öncä aarayın Allahın Padişahlını, kalan işlär dä verilecek sizä.

32 Korkma, sän, küçük sürü. Sizin Gökteki Bobanız havezliklän verer Padişahlı sizä.

33 Satın ne var sizdä, da yapın ilik. Kendinizä eskimâz keselär hazırlayın – geçmâz zenginnik göklerde, nereyi hırsız sokulmêêr hem güvä imeer.

34 Zerä neredä sizin zenginniiniz, orada sizin üreeniz dä olacak.

Kuşku izmetkerlär

35 Olun hazır, beliniz kuşaklı olsun, şafklarınız yansın.

36 Olun, nicä adamnar, ani çorbacılarını bekleerlär, düündän dönsün, ki gelip, kapuya urduynan, çabuk aşsınar.

37 Ne mutlu çıraklar, angılarını çorbacı gelmesindä açıkgöz bulacak! Dooru söleerim sizä, ani oturdacek sofraya da, kuşanıp, izmet edecek onnara.

38 Eer gelmiş olarsaydı ikinci eki üçüncü gecä bekçiliindä, ne mutlu olacak izmetkerlerä, angılarını çorbacı açıkgöz bulacak!

39 Bunu bilin, eer bileydi ev çorbacısı, ne saatta hırsız gelecek, kuşku duraceydi da evini soysun brakmayaceydi.

40 Siz dä olun hazır, zerä Adam Oolu gelecek o saatta, açan hiç düşünmeersiniz».

Aarif hem inanç çırak

41 «Saabi, bizim için mi söleersin bu örnää osa hepsi için mi?» – sordu Petri.

42 Saabi cuvap etti: «Kimdir inanç hem aarif vekil, angısını çorbacısı koyacak cuvapçı kendi evindä hepsi çırakların üstünä, vakıdında imää versin onnara deyni?

43 Mutlu çırak, angısını çorbacısı, gelmesindä, bulacak bölä yaparkan!

44 Dooru söleerim sizä, ani koyacak onu cuvapçı bütün kendi varlı üstünä.

45 Ama çırak akılca deyärseydi: „Çorbacım oyalanêr gelmää“, da başlarsaydı düümää izmetkerleri hem izmetçiykaları, imää, içmää hem sarfoşluk etmää,

46 onun çorbacısı gelecek bir gün, nezaman hiç beklämeer hem o saatta, nezaman hiç düşünmeer, çok düüyecek da onu inansız olannarlan bir erä koyacak.

47 O çırak, angısı bilärdi çorbacının istediini, ama hazırlanmadı hem işi yapmadı, nicä çorbacı istärdi, bu çırak çok düülmüş olacak.

48 Ama o, kim bilmeyeräk kabaat yaptı, az düülmüş olacak; zerä kimä çok verildi, çok istenecek dä, hem kimä çok inandırıldı, ondan taa çok cuvap istenecek.

Bölümnük sebepleri

49 Geldim ateş getireyim er üstünä da pek isteerim, ki şindi tutuşsun!

50 Bir vaatizlik var, angısından läüzüm geçeyim. Bu tamannanınca, çok zeetlenerim.

51 Sanêrsınız, geldim, usluluk mu getireyim erä? Söleerim sizä: diil usluluk, ama bölünmâk.

52 Zerä büündän ötää beş kişidän, ani yaşayacaklar bir ev içindä, üçü kalkacak karşı ikisinä, ikisi dä üçünä.

53 Boba kalkacak ooluna karşı, ool da bobasına, ana – kızına karşı, kız da anasına, kaynana – gelinä karşı kalkacak, gelin dä kaynanasına».

Vakıdın nişannarı

54 İisus bunu da dedi insana: «Açan görersiniz, günbatısından kalkêr bulut, siz hemen deersiniz: „Yaamur yaayacak“, ölä dä olêr.

55 Açan lüzgär eser üülendän, deersiniz: „Sıcak olacak“, ölä dä olêr.

56 İkiüzlülär, erin hem gökün üzünü annamaa bilersiniz. Nasıl bu vakıtları tanınmêêrsınız?

* 12:25 Boyuna – yada «yaşamasına».

⁵⁷Nesoy siz kendi-kendinizdän tanımêersınız, ne dooru?

⁵⁸Nezaman daavacının önünä gidersin senin karşı duranın, bak taa yolda annaş onun, ki sürümesin seni daavacının önünä, daavacı da vermesin seni zındancıya, angısı kapayacak seni zındana.

⁵⁹Söleirim sana, ani çıkmayacan oradan, ödämeyincä bitki leptonu*».

Pişman olun günahlarınızdan

13 Kimisi onnardan söledilär İisusa, ne oldu birkaç Galileyadan adamnarlan, angılarını Pilat, öldürüp, kannarını karıştırmış onnarın kurbannarınan.

²«Sanêrsınız, ani bu galileyalılar taa günahkerdilär kalanından mı, da butürlü razgeldi? – sordu İisus. –

³Diil! Ama, Bän söleirim, eer siz dä pişman olmarsaydınız günahlarınızdan, hep ölä kaybeleceniz.

⁴Osa o onsekiz kişi, kimin üstünä Siloam külesi düştü da öldürdü onnarı, sanêrsınız, ani taa günahkerdilär mi hepsi kalan insandan İerusalimdän?

⁵Bän söleirim sizä: diil. Ama eer siz dä pişman olmarsaydınız günahlarınızdan, hep ölä kaybeleceniz».

Meyvasız fidan

⁶İisus söledi bu örnä: «Bir adamın vardı bir incir fidanı, koyulu kendi baasında. Gelip, fidanda aaradı meyva, ama bulmadı.

⁷Da dedi baacıya: „Üç yıl var, nicä bän gelip aarêırım meyva bu fidanda, ama bulamêırım. Kes onu, neçin boşuna eri emsin?“

⁸„Saabi, beklä taa bir yıl, kazacam onu doz-dolay, koyacam kökünä fişki, – cuvap etti baacı. –

⁹Beki ondan sora getirir meyva, ama eer getirmärseydi, gelän yıla kesärsin onu“».

Cumertesi günü hasta karı alıştırıldı

¹⁰İisus üüredärdi insanı bir cumertesi günü sinagogaların birindä.

¹¹Orada bulunardı bir karı, angısında onsekiz yıl hastalık duhu vardı. O kamburlanmıştı da hiç uzlanamardı.

¹²Açan İisus gördü onu, çaardı da dedi: «Karı, kurtuldun derdindän».

¹³Koydu ellerini onun üstünä. Karı çabuk dooruldu da başladı Allahı metinnemä.

¹⁴Ama sinagoganın öndercisi üfkelendi, ani İisus cumertesi günü alıştırêr, onuştan dedi insana: «Var altı gün, nezaman lääzim işlenilsin. Gelin o günnerdä, alışmaa hastalıklardan, ama diil cumertesi!»

¹⁵Saabi cuvap etti ona: «İkiüzlülär, herkeziniz cumertesi günü götürmeersiniz mi, çözüp ahırdan öküzü eki eşää, sulayasınız?»

¹⁶Bu karı, Avraamın kızı, angısını şeytan tuttu baalı onsekiz yıl, acaba düşmärdi mi onu cumertesi günü boşandırmaa bu dertän?»

¹⁷Açan İisus butürlü lafetti, hepsi karşı durannar utanmış kaldılar. Herkezi sevinärdi hepsi metin işlerä, ani yapardı İisus.

Hardal toomu hem hamur mayası

¹⁸Sora İisus dedi: «Neyä benzär olur Allahın Padişahlı, neylän benzedeyim onu?»

¹⁹Benzeer bir hardal toomuna, ani adam, alıp, eker aulu içinä. Toom büüyür da aaç gibi olêr. Gök kuşları yuva yapêrlar onun dallarında».

²⁰Sora enidän dedi: «Neyä benzedeyim Allahın Padişahlını?»

²¹O benzeer bir parça hamur mayasına, ani alêr bir karı da karıştırêr üç ölçü unnan, bütün hamuru kabartsın».

Dar kapu

²²İisus gezärdi küüdän küüyä hem kasabadan kasabaya, üüredärdi insanı, gideräk İerusalimä.

²³Birkimsey sordu Ona: «Saabi, sanki kurtulmuşlar azlık mı olaceklar?»

²⁴O cuvap etti: «Çalışın girmää dar kapudan. Zerä sizä deerim: çoyu çalışacak, ama girämeyecek.

²⁵Nezaman evin çorbacısı kalkıp kapuyu kapayacak, siz duracınız dışanda, uracınız kapuya da deyececece: „Saabi, aç bizä!“ Ama O cuvap edecek: „Tanımêırım sizi, neredän geldiniz“.

²⁶Ozaman başlayacınız Ona demä: „Biz idik hem içtik Seninnän barabar. Bizim sokaklarda Sän üürettin insanı“.

²⁷Da O cuvap edecek: „Bilmeeirim, neredäsiniz, uzaklaşın Bendän hepsiniz, ani zakonsuz yaşadınız“.

²⁸Orada olacek aalamak hem diş gıcırdatması. Göreceniz Avraamı, İsaakı, İakovu hem hepsi prorokları Allahın Padişahlında, ama kendiniz dışanda kalacınız.

²⁹Geleceklär günduusundan hem günbatsından, poyrazdan hem üüledän, Allahın Padişahlında sofraya oturaceklar.

³⁰Kimisi, ani şindi bitki, orada ilk olacek, hem kimisi, ani şindi ilk, bitki olacek».

İisus aalêr İerusalim için

³¹O saat geldi birkaç farisey da dedilär İisusa: «Çık da git buradan, zerä İrod öldürmää isteer Seni».

³²«Gidin da söyleyin o tilkiyâ: „Tâ, çıkarêırım fena duhları hem alıştırêrım hastaları büün hem yaarın, öbürünä bitirerim“.

³³Bana lääzim büün, yaarın hem öbürgünä yolda gideyim, zerä yok nicä prorok ölsün İerusalimdän dışarı.

³⁴İerusalim, İerusalim, ani öldürersin prorokları hem taşlan düüyüersin sana yollanılmışları! Kaç sıra istedim toplayım senin uşaklarını, nicä kloçka toplêr piliçlerini kanatları altına, ama siz istämediniz!

³⁵Tâ, eviniz sizä boş brakılêr. Söleirim sizä, ani görmeyeceniz Beni gelmeyincä o vakit, açan deyececece: „İsözlenmiş olsun, kim geler Saabinin adına!“»

Ne düşer cumertesi yapmaa?

14 Bir cumertesi günü İisus gir-di farisey öndercilerin birisinin evinä ekmek imää. Fariseylär yakından Onu gözledärdilär.

²Ona karşı oturdu bir hasta adam, angısının güüdesi su toplamıştı.

³Ozaman İisus sordu zakon üüredicilerine hem fariseylere: «Düşer mi cumertesi günü hastalıktan alıştırmaa osa düşmeer mi?»

⁴Onnar sustular. Ozaman İisus tuttu bu hasta adamı da alıştırırdı, sora, brakıp,

* 12:59 Lepton – en ufak para.

⁵ dedi: «Kim sizdän, düşürseydi eşää* yada öküzü bir pınar içinä, da cumertesi günü hızlı çıkarmasın onu?»

⁶ Bu laflara bişey cuvap edämendilär.

Yavaş olun

⁷ Sora İsus esap aldı, nicä buyur edilmişler sofrada bakardılar öndeki erleri, onuştan onnara bunu söledi:

⁸ «Eer seni buyur edärsedydiler bir düünä, çalışma oturmaa öndeki erä, ki olmasın birkimsey taa üstün sendän buyurulmuşlar içindän,

⁹ da ikinizi buyur edän, sana yaklaşıp, demesin: „Eri ver bu adama“. Sän utanmaklan lääzım olacak oturmasın en geeridä.

¹⁰ Ačan seni buyur ederler bir konuşa, git da otur en geeridä, da açan gelecek buyur edän, ki teklif etsin seni, deyip: „Ba dost, diiş taa önünä“, bu olacak sana ikram hepsi sofrada oturanın önündä, angıları seninnän barabar.

¹¹ Herkezi, kim kendini üüseklendirer, o aşaalannış olacak, hem kim kendini aşaaladêr, o üüseklenmiş olacak».

Kimi lääzım çaaralım sofraya

¹² Sora İsus danıştı buyur edenä da dedi: «Ačan koyêrsın bir sofrä, çaarma kendi dostlarını, kardaşlarını, hısınlarını, ne dä senin zengin komuşularını, olmasın deyni, ki sora onnar da kendi sıralarında çaarsınnar seni. Butürlü sän kabledersin ödek senin iiliinä.

¹³ Ačan koyêrsın bir sofrä, çaar o fukaara olannarı, sakatları, topalları hem köörları.

¹⁴ Da mutlu olacan, zerä onnar yok neylän çevirsinnär sana geeri. Bunun için sana ödek olacak dooru olannarın dirilmesindä».

Büük konuş

¹⁵ Birisi onnardan, angıları sofrada oturdılar Onunnan barabar, işidip bu lafları, dedi: «Ne mutlu onnara, kim oturacak sofrada Allahın Pa-dişahlında!»

¹⁶ İsus cuvap etti: «Bir adam hazırladı bir büük konuş da buyur etti çoyunu.

¹⁷ Ačan yaklaştı konuş vakıdı, yoladı çıraanı, desin çaarılmışlara: „Buyurun gelin, hepsi hazır“.

¹⁸ Ama onnar hepsi, sansın laflanmışlar, afetmäk istemää başladılar. İlkisi dedi: „Satın aldım toprak da lääzım gideyim bakayım onu, yalvarêrim, afet“.

¹⁹ İkincisi dedi: „Satın aldım beş çift öküz, giderim, deneyim onnarı, yalvarêrim, afet“.

²⁰ Taa başkası dedi: „Şindi evlendim, onuştan yok nasıl geleyim“.

²¹ Çıracak döndü geeri da söledi hepsini bunnarı çorbacısına. Ozaman evin çorbacısı pek gücendi da dedi kendi çıraana: „Çabuk çık kasabanın meydannarına hem sokaklarına da getir fukaaraları, sakatları, köörları hem topalları“.

²² Birazdana çıracak deer çorbacıya: „Yaptım, nicä sınırladın, ama taa er var“.

²³ Ozaman çorbacı dedi çıraana: „Çık yollara hem aul boylarına da zorla hepsini, gelsinnär, ki benim evim dolsun.

²⁴ Zerä sizä deerim, ani teklif edilmişlerdän kimsey datmayacak benim sofrandan, /zerä çok çaarılmış, ama az ayrılmış/«».

İsusun üürenicisi

²⁵ İsusun ardına gidärdi çok insan. O döndü onnara da dedi:

²⁶ «Eer birkimsey gelirseydi Bana, ama Bendän taa çok sevärsedydi bobasını, anasını, karısını, uşaklarını, kardaşlarını, kızkardaşlarını ya da kendi yaşamasını, yok nasıl olsun Benim üürenicim.

²⁷ Kim taşımêêr kendi stavrozunu da gelmeer Benim ardıma, o yok nasıl olsun Benim üürenicim.

²⁸ Kim sizdän, açan isteer yapsın bir külä, oturmêêr ilkin yapsın esap, nekadar lääzım harcassın, ki baksın, başa çıkarabilecek mi?

²⁹ Olmasın, ki temeli koyduktan sora bitirämesin, da hepsi bunu görennär gülmää başlasın,

³⁰ deyeräk: „Bu adam başladı, ama başa çıkaramadı“.

³¹ Yada angı padişah, cengä gidecää zaman, ilkin oturmêêr, annaşsın adannarınnan, var mı nasıl on bin askerlän gitsin karşı başka padişaha, angısında var irmi bin asker?

³² Esabı çıkmarsaydı, yollêêr elçileri barışmak için, taa öbürü uzaktaykan.

³³ Hep ölä siz dä, kim atılmêêr hepsindän, neyi var, yok nasıl olsun Benim üürenicim.

³⁴ Tuz iidir, ama eer tuz dadını kaybedärsedydi, nasıl onu enidän tuzlu yapabilirsin?

³⁵ O ne topraa yarar, ne dä fişki gibi faydalanar. Kalêr salt dışarı atmaa. Kimin var kulaa işitmää deyni, ko işitsin!»

Kayıp koyun

15 Hepsı harççılar hem günahkerler yaklaştılar İsusı seslemää.

² Fariseylär hem bilgiçlar maana bulardılar da deyardılar: «Bu adam kableder günahkerleri hem iyer onnarlan».

³ İsus söledi onnara bu örnää:

⁴ «Kimin sizdän var üz koyunu, da kaybeder birisini, brakmêêr mı doksan dokuz kırda da gitmeer mi, aarasın kayıp koyunu, onu bulunca?

⁵ Bulduktan sora sevinmêêr alêr onu sırtına,

⁶ gelip evä, çaarêr dostlarını hem komuşularını da deer: „Sevinin benimnän, zerä buldum kayıp koyunumu“.

⁷ Hep ölä deerim sizä, göktä taa büük sevinmäk olêr bir günahker için, kim pişman olêr günahlarından, nekadar doksan dokuz dooru adam için, angıların yok zorları pişmannık için.

Kayıp gümüş

⁸ Eki angısı karılardan, kimdä var on gümüş, kaybedip onnardan birini, tutuşturmêêr şafkı hem süpürmeer içersini, da esap almaklan aaramêêr, onu bulunca?

⁹ Ačan bulêr onu, çaarêr dostlarını hem komuşularını da deer: „Sevinin benimnän, zerä buldum gümüşümü, ani kaybettiydim“.

¹⁰ Hep ölä söleirim sizä, göktä olêr büük sevinmäk Allahın angillerindä, açan bir yalnız günahker pişman olêr günahlarından».

Kayıp ool

¹¹ Sora İsus söledi: «Bir adamın vardı iki oolu.

¹² O taa küçük oolu dedi bobasına: „Boba, ver varlıktan, ne düşer

* 14:5 Eşää: taa evelki tekstlerdä «oolu».

bana“. Bobası payetti onnara var-
lını.

¹³Birkaç gündän sora küçük ool,
toplayıp hepsini, gitti bir uzak dev-
letä, neredä gezdi hayırsızlıkta, daa-
dıp hepsini, ne vardı onda.

¹⁴Açan hepsini harcadı, oldu bir
büük açlık devlettä, da o başladı
yokluk çekmää.

¹⁵Sora gitti, yanaştı o memleket-
tän bir adama, angısı onu yolladı,
gütsün domuzları.

¹⁶O kayıldı baarlem domuzların
imeklerinän doyunsun, ama kim-
sey onu brakmardı.

¹⁷Gelip kendinä, dedi: „Benim
bobamın çıraklarının bolluktan var
imeeleri, ama bän burada ölerim
açlıktan!

¹⁸Kalkacam, gidecäm bobama da
deyecäm: Boba! Yanıldım senin hem
gökün önündä.

¹⁹Etmeerim adlanayım senin oolun,
al beni kendinä bir çırak gibi“.

²⁰Ozaman kalkıp-gitti bobasına.
Taa uzaktaykan, bobası gördü onu,
canı acıdı, çıktı kaçarak ona karşı,
kucakladı da öptü.

²¹Oolu dedi: „Boba, yanıldım gö-
kün hem senin önündä, diilim yakı-
şıklı adlanayım senin oolun!“

²²Ama boba dedi çıraklarına:
„Hızlı getirin en ii rubayı da giidirin
onu, verin bir üzük onun parmaana
hem emeni ayaklarına.

²³Getirin beslenmiş danayı da ke-
sin, iyelim hem şennenelim.

²⁴Zerä bu oolum öldüydü da di-
rildi, kayıptı da bulundu“. Da başla-
dılar şennenmää.

²⁵Onun büük oolu kırdıydı. Dö-
nüp kırdan, yaklaştı evä, işitti muzı-
ka hem oyun sesi.

²⁶Çaardı çırakların birisini da sor-
du: „Ne olêr?“

²⁷Bu çırak söledi: „Senin kar-
daşın döndü geeri, boban kesti bes-
li danayı, çünkü kardaşın saa bu-
lundu“.

²⁸O üfkeleni da girsin içeri istä-
medi. Onun bobası, çıkıp dışarı, yal-
vardı, girsin.

²⁹O cevap etti kendi bobasına:
„Bukadar vakit bän izmet ederim
sana da bir sıra bilä basmadım sı-
marladımı, ama sän bana vermedin
baarlem bir olak, şenneneyim be-
nim dostlarımmın.“

³⁰Ama açan geldi bu senin oolun,
angısı daattı senin varlığını maskara
karırlarla, onun için kestini en besli
danayı“.

³¹Bobası cevap etti: „Oolum, sän
herzaman benimnänsin, hepsi, ne
benim, onnar senin.“

³²Ama lääzımdı sevinelim hem
şennenelim, zerä bu senin kardaşın
öldüydü da dirildi, kayıptı da bu-
lundu“».

Diil dooru vekil

16 İsus bunu da dedi üürenicile-
rinä: «Bir zengin adamın var-
dı bir vekili, angısı için maana oldu,
ki daadêr çorbacının varlığını.

²Çorbacı çaardı onu da dedi: „Ne
işiderim bän senin için? Esap ver se-
nin cevaplında, zerä artık yok nasıl
vekil olası“.

³Vekil kendi-kendinä düşünürdü:
„Ne yapayım? Çorbacı çıkarır beni
iştän. Kazmaa kuvedim yok, dilen-
mää utanêrim.“

⁴Bilerim, ne yapmaa, ki insan
kabletsin beni kendi evlerinä, açan
çıkarcılamış iştän“.

⁵Çaarêr çorbacıya borçlu adamna-
rı, herkezini yalnız. İlk olana sordu:
„Nekadar borçluysun çorbacıma?“

⁶„Üz ölçü zeytin yaayı“, – cevap
etti o. Ozaman vekil deer: „Al borç
kiyadını da hızlı yaz: elli ölçü“.

⁷Sora ikincisinä sorêr: „Sän ne-
kadar borçluysun?“ O cevap etti:
„Üz ölçü booday“. Da deer ona: „Al
borç kiyadını da yaz: seksän ölçü“.

⁸Çorbacı metetti bu diil inanç ve-
kili, ani fikirlän işledi. Çünkü bu
dünneyin adamnarı kendikilerinnän
taa fikirli işleerlär, nekadar aydın-
nın olannarı.

⁹Bän sizä deerim: edeniniz dost
kendinizä bu diil hakına zenginnik-
län, ki açan zenginnik bitecek, kabul
olasınız diveç binalara.

¹⁰Zerä kim inanç adam küçük iş-
lerdä, o olacek inanç adam büük iş-
lerdä dä, ama kimä yok nasıl inan-
maa küçük işleri, ona yok nasıl
inanmaa büük işleri dä.

¹¹Eer olmarsaydınız inanç bu diil
hakına zenginniktä, ozaman kim si-
zä inandıracek hakına zenginnii?

¹²Eer başkasının malında inanç
diilseydiniz, kim verer sizä bişey,
sizin olsun deyni?

¹³Bir dä izmetkär yok nasıl izmet
etsin iki çorbacıya. Zerä birisini bee-
närseydi, öbürünü beenmüz. Yada
birisi için çalışkan olarsa, öbürü için
kasavetsiz olur. Yok nasıl izmet edä-
siniz hem Allaha, hem zenginnää“.

Gök Padişahlu hem Zakon

¹⁴Fariseylär, angıları sevärdilär
parayı, sesleyerek bu lafları, başla-
dılar gülmää almaa İsusı.

¹⁵İsus dedi onnara: «Siz çalışêr-
sınız kendinizi insanın önündä doo-

ru çıkarasınız, ama Allah tanıyêr
üreenizi. Zerä ne insan meteder, on-
dan Allah azetmeer.

¹⁶Zakon hem proroklar vardılar
İoandan. İoandan buyanı Allahın Pa-
dişahlı nasaat olêr, da herkezi bakêr
zorbalkıllan orayı girmää.

¹⁷Taa kolay erlän gök geçecek,
nekadar bir nokta Ayoza Zakondan
düşecek.

¹⁸Herkez, kim ayırılêr karısından
da evlener başkasına, orospuluk ya-
pêr. Kim dä evlener kocasından ayı-
rılmış kariya, o da orospuluk yapêr.

Zengin hem Lazar

¹⁹Vardı bir zengin adam, angısı
giinärdi ergivan hem incä keten ru-
baylan. Hergün yaşardı şenniktä hem
sefalıkta.

²⁰Onun kapusunda yatardı zaval-
lı fukaara Lazar, dolu yaraylan.

²¹Kayıldı doyunsun kırıntılarlan,
ani düşerlär zenginın sofrasından.
Artık köpeklär dä, gelip, yalardılar
onun yalarını.

²²Bir parça vakıttan sora fukaara
öldü, angillär götürdülär onu Avraa-
mın kucaana. Sora zengin adam öl-
dü da gömüldü.

²³Açan zeetlenärdi ölüler erindä,
o baktı da gördü uzaktan Avraamı,
Lazarı da onun kucaanda.

²⁴Da baardı: „Boba Avraam, acı
beni. Yolla Lazarı, yıslasın parmaanı
su içindä da serinnetsin benim dili-
mi, zerä zeetlenirim bu yalın içindä“.

²⁵Avraam cevap etti: „Oolum, ak-
lına getir, ani sän ii yaşadın, ama La-
zar zor yaşadı, şindi o burada raatlık
eder, ama sän zeetlenersin.“

²⁶Bundan kaarä bizim hem sizin
aramızda var bir titsi dipsizlik, ölä

ki, kim isteer buradan sizä geçsin yada sizdän bizä, yok kolaylı*.

²⁷ Ozaman zengin olan dedi: „Yalvarêım, boba, yolla Lazarı bobamın evinä,

²⁸ zerä var beş kardaşım. Annat-sın onnara bunnarı, ki düşmesinnär onnar da bu zeet erinä“.

²⁹ Avraam cuvap etti: „Var onnarda Moisey hem proroklar, onnari seslesinnär“.

³⁰ „Olmaz, Avraam boba, – cuvap etti zengin olan, – salt buradan, ölü-lerdän gidärsydi birkimsey, ozaman onnar pişman olaceklar günah-larından“.

³¹ Avraam cuvap etti: „Eer seslä-märseydilär Moiseyi hem proroklar-ı, eer ölülerdän dä birkimsey dirilärseydi, inanmayaceklar“».

Günaha düşürmeyin başkasını

17 İsus dedi üürenicilerinä: «Yok nicä günaha sokan denemeçklär gelmesin, ama vay ona, kimdän geler!

² Taa ii olur, onun boynusuna bir dermen taşı assınar da onu deniz içinä atsınar, nekadar birisini bu en küçüklerdän günaha soksun.

³ Esap alın kendi-kendinizä! Eer senin kardaşın sana karşı günah yaparsaydı, git da azarla onu. Eer pişman olarsaydı, afet onu.

⁴ Eer o günaha girärsydi sana karşı edi sıra gündä da edi sıra gelärsydi, deyip: „Pişman olêrım“, afedäsin onu».

⁵ Ozaman apostollar dedilär Saabi-yä: «Zeedelä bizim inanımızı!»

⁶ Saabi dedi: «Eer sizdä olursa inan bir hardal toomu gibi, da deyärseydiniz bu dut fidanına: „Buradan

çık köklän da deniz içinä diiş!* – o sesleyecek.

⁷ Kim sizdän, çıraa kırdan geldii zaman sürmektän yada koyunnarı otlatmaktan, deer ona: „Hızlı gel, otur sofraya!“

⁸ Demeer misiniz taa tez: „Hazır-la imää, kuşan da izmet et bana, bän iyincä hem içincä, sora sän dä iye-cän hem içecän“.

⁹ Şükür edersin mi sän çıraana, ani yaptı, ne sımardın ona? İnanmêrım! /

¹⁰ Hep ölä siz dä, açan yapacenz hepsini, ne sımardınmış, deyiniz: „Biz yaramaz çıraklar, yaptık, ne lääzımdı yapalım“».

On lepralı hasta saa oldular

¹¹ Gidärkän İerusalimä, İsus geçti Samariyadan hem Galileyadan.

¹² Girärkän bir küü içinä, Ona karşı çıktılar on lepralı* adam. Onnar uzakta durdular.

¹³ Sora büyük seslän baardılar: «İsus, Üüredici, acı bizi!»

¹⁴ Açan İsus gördü onnarı, dedi: «Gidin, gösterilin popazlara!» Onnar, yolda gidärkän, paklandılar.

¹⁵ Onnardan birisi, açan gördü saa olmuş kendini, büyük seslän Allahı metinneyäräk, geeri döndü.

¹⁶ O düştü üzükoyunu İsusun ayak-larına da şükür etti. O bir samariya-lydı.

¹⁷ İsus dedi: «Paklanmadı mı on kişi? Neredä dokuzu?»

¹⁸ Bulunmadı mı kimsey, bu yabancıdan kaarä, geeri dönsün da Allahı metinnesin?»

¹⁹ Sora dedi bu adama: «Kalk da git, senin inanın seni kurtardı».

Allahın Padişahlu içinizdä

²⁰ Fariseylär sordular İsus: «Neza-man gelecek Allahın Padişahlu?» İsus cuvap etti onnara: «Allahın Padişah-lu gelmeyecek ölä, ani gözä ursun.

²¹ Demeyeceklär sizä: „Tä ora-da!“ yada: „Tä burada!“.

İsusun ikinci gelmesi

²² Sora dedi üürenicilerinä: «Ge-lecek vakıt, açan pek isteyecenz göräsınız Adam Oolunun günnerin-dän birini, ama görämeyecenz.

²³ Deyeceklär sizä: „Tä orada, tä burada!“ Yola çıkmayın, onnarın ardına gitmeyin.

²⁴ Zerä, nicä çimçirik çakêr da ay-dinnadêr gökü bir kenarından öbür kenarınadan, ölä olacek Adam Oolu da Kendi günündä.

²⁵ Ama bundan öncä lääzım çok zeet çeksın hem kabul olmasın bu boy insandan.

²⁶ Nicä oldu Noyun günnerindä, hep ölä olacek Adam Oolunun gün-nerindä dä.

²⁷ İyärdilär, içärdilär, evlenärdi-lär o günä kadar, nezaman Noy girdi gemi içinä. Geldi potop da kaybetti hepsini.

²⁸ Enidän olacek, nicä oldu Lotun günnerindä, nezaman insan iyär-di, içärdi, satın alardı, satardı, ekärdi hem ev yapardı.

²⁹ Ama o günü, açan çıktı Lot So-domdan, göktän ateş hem kükürt yaadı da hepsini kaybetti.

³⁰ Hep ölä olacek o günü dä, ne-zaman Adam Oolu peydalanacak.

³¹ Kim o gündä bulunacak ev üs-tündä, inmesin almaa ev işlerini iç-

yandan. Kim olacek kırdä, dönme-sin geeri evä.

³² Aklınıza getirin Lotun karısını.

³³ Kim çalışacak kurtarsın yaşa-masını, kaybedecek onu, ama kim kaybedecek yaşamasını, yaşamak edenecek.

³⁴ Söleerim, o gecä iki kişi bara-bar bir patta olacek. Birisi alınacak, öbürü kalacak.

³⁵ İki karı barabar un üüdeceklär. Birisi alınacak, öbürü kalacak.

³⁶ İki adam olacek kırdä. Birisi alınacak, öbürü kalacak./»

³⁷ Üürenicilär sordular: «Neredä, Saabi?» O cuvap etti: «Neredä leş olacek, orayı leş kartalları toplana-cek».

Dul karı hem inansız daavacı

18 İsus söledi üürenicilerinä bir örnek, ki göstersin, ani lää-zım herzaman dua etmää da hiç bırakılmamaa:

² «Bir kasabada vardı bir daavacı, angısı Allahtan korkmardı, insan-dan da utanmardı.

³ O kasabada vardı bir dul karı, angısı sik gelärdi ona da yalvarardı: „Yap dooruluk bana benim karşı duranıman“.

⁴ O uzun vakıt istämedi dooruluk yapmaa, ama sonda kendi-kendinä dedi: „Allahtan korkmêrım, insan-dan utanmêrım.

⁵ Ama, çünkü bu dul karı beni raada brakmêrım, ona dooruluk yapacam, ki, dayma gelip, kafamı düü-mesin“».

⁶ Sora Saabi ekledi: «İşidersiniz mi, ne deer diil dooru daavacı?»

⁷ Acaba Allah yapmayacak mı dooruluk seçilmişlerinä, kim Ona

* 17:12 Lepra – tıtsi deri hastalısı.

yalvarêr gecä-gündüz? Çok mu onnari bekledecek?

⁸Söleerim sizä, tezdä yapacak dooruluk onnara. Ama Adam Oolu gelmesindä, erdä inan bulacek mı?»

Harççı hem farisey

⁹Söledi taa bir örnek onnara, kim kendinä umutlanêr hem kendini dooru sayêr, da başkasını ašaalandırêr.

¹⁰«İki kişi gittilär Ayoz binaya dua etmäâ: birisi farisey, öbürü harççı.

¹¹Farisey ayakça durardı da bölä dua edärdi kendi-kendinä: „Allahım, şükür ederim sana, ani diilim kalan insan gibi: hırsız, kelepirci, orospu, eki nicä bu harççı.

¹²Bän iki sıra haftada oruç tutêrim, vererim onuncu payını bütün gelirimdän“.

¹³Ama harççı durardı uzakta, kıyışardı baarlem gözlerini gökâ kaldırsın. O düüyärdi güüsünä da deydärdi: „Acı Beni, günahkeri, Allahım!“

¹⁴Dooru söleerim sizä, bu harççı Allahın gözündä taa dooru gitti evä, nekadar farisey. Zerä kim kendini üüseklendirer, o ašaalandırılacak, kim kendini ašaalandırêr, o üüseklendirilecek».

İsus iisözleer uşakları

¹⁵Getirärdilär İsusua uşakları, ki diisin onnara, ama üürenicilär, görüp bunu, azarlardı onnari.

¹⁶İsus çaardı uşakları Kendinä da dedi: «Brakın uşakları gelsinnär Bana da durgutmayın onnari, zerä Allahın Padişahlı onnarın gibileri için.

¹⁷Dooru söleerim sizä: kim kabletmeyecek Allahın Padişahlını bir uşak gibi, o orayı hiç girmeyecek».

Zenginnik hem diveç yaşamak

¹⁸Bir önderci sordu İsusua: «İ Üüredici, ne läüzüm yapayım, ki diveç yaşamak edeneyim?»

¹⁹«Neçin deersin Bana ii? Kimsey diil ii yalnız Allahaan kaarä, – cuvap etti İsus. –

²⁰Bilersin mi sımarlamakları? Orospuluk yapmayasın, öldürmeyäsin, çalmayasın, yalancı şaat olmayasın, bobanı hem ananı ikramnayasın».

²¹«Hepsi bunnarı tamannadım taa gençliimdän», – cuvap etti bu adam.

²²İsus, işidip bu lafları, dedi: «Sana salt bir iş etişmeer: sat varlığını, payet fukaaralara, da olacek haznan göktä. Sora gel da izlä Beni».

²³O, işidip bu lafları, pek gücendi, zerä büük varlı vardı.

²⁴İsus, görüp, ani pek gücendi, dedi: «Ne zor girsin Allahın Padişahlına zengin olannar!»

²⁵Taa ilin bir devä iinenin kulaandan geçsin, nekadar bir zengin adam Allahın Padişahlına girsin».

²⁶Onnar, angıları seslärdilär, dedilär: «Kim acaba kurtulabilir?»

²⁷İsus cuvap etti: «Ne insana olmaz, Allaha olur».

²⁸Ozaman Petri dedi: «Bak, biz braktık hepsini da geldik Senin ardına».

²⁹İsus ona dedi: «Doorusunu söleerim sizä, hepsi, kim braktı evini, karısını, kardaşlarını, anasını, bobasını eki uşaklarını Allahın Padişahlı için,

³⁰kabledecek çok taa zeedä bu ömürdä hem gelär ömürdä diveç yaşamak».

İsus üçüncü sıra haberleer ölümünü hem dirilmesini

³¹İsus, alıp bir tarafa oniki üürenicisini, dedi onnara: «Tä, biz gideriz İerusalimä. Hepsi, ne yazılı proroklardan Adam Oolu için, tamannanacak.

³²Zerä Adam Oolu verilecek yabancılarn ellerinä. Onu gülmää alacaklar, süüyeceklär hem tükürecek-lär üzünä.

³³Onu kamçıylan düüyeceklär da öldürecekler, ama O üçüncü günü dirilecek».

³⁴Onnar annamadılar bişey bu laflardan, zerä bu laflar onnar için kapalydı. Onnar annayamadılar, ne O söledi.

Bir köör İerihon kasabasında

³⁵Açan yaklaşırdı İsus İerihon kasabasına, bir köör oturardı yol boyunda, dileneräk.

³⁶İşidip, ani yoldan insan geçer, sordu: «Ne olêr?»

³⁷Ona söledilär: «Nazaretli İsus geçer».

³⁸Ozaman o baardı: «İsus, Davidin Oolu, acı beni!»

³⁹Onnar, kim gidärdi öndä, azarlardı onu, sussun, ama o taa pek baarardı: «Davidin Oolu, acı beni!»

⁴⁰İsus durgundu, sımarladı getirsinnär köör adamı. Açan o yaklaştı, İsus sordu:

⁴¹«Ne isteersin sana yapayım?» O cuvap etti: «Saabi! Görmäk edeneyim».

⁴²İsus dedi: «Gör, senin inanın seni kurtardı».

⁴³Köör adam çabuk görmää başladı da gitti İsusun ardına, Allahı metederäk. Hepsi insan, göreräk, ne oldu, metinnedilär Allahı.

Zakey

19 İsus girdi İerihon kasabasına da geçärdi kasaba içindän.

²Bir zengin adam, adı Zakey, harççıların zaabidi,

³istärdi görsün İsusua, ama insan beterinä görämärdi, zerä kendi alçak boyluydu.

⁴Onuştan kaçtı ileri, pindi bir yaban incir acına, İsusua görsün, çünkü İsus läüzümdü geçsin bu yoldan.

⁵Açan İsus etişti burayı, baktı yukarı, gördü onu da dedi: «Zakey, hızlı in erä, büün läüzüm kalayım senin evindä».

⁶Zakey hızlı indi erä da İsusua sevinmäklän kabletti.

⁷Görüp bunu, hepsi mırıldanmaa başladılar da deydärdilär: «Girdi konaklansın bir günahker adamın evindä!»

⁸Ama Zakey, kalkıp, Saabiyä dedi: «Saabi, benim varlığımın yarısını veririm fukaaralara. Eer birkimseyi aldattıysaydım, ona çevirecäm geeri dört katına».

⁹İsus dedi: «Büün bu evä geldi kurtulmak, zerä bu adam da Avraamın ooludur.

¹⁰Adam Oolu geldi aarasın hem kurtarsın kayıp olannarı».

On altın için örnek

¹¹Açan İsus sölärdi bu lafları, İerusalimä yakındı. Çünkü çoyu sanardı, ani tezdä orada kurulacak Allahın Padişahlı,

¹²O söledi: «Bir adam üüsek boydan yollandı bir uzak memleketä, ki al-sın elä padişahlı da sora dönsün geeri.

¹³Çaardı on çiraanı, verdi onnara on gümüş da dedi: „Bän geeri dö-nüncä, koyun onnari alış-verişä“.

¹⁴ Ama vatandaşları ondan azetmârdilär, yolladılar habercileri ardına, sölesinnär: „Biz istämeeriz, sän padişahlık edäsin bizim üstümüzä“.

¹⁵ Açan bu adam aldı padişahlı elä, döndü geeri da çardı ııraklarını, kimä verdiydi altınları, ki gör-sün, ne kazandılar alış-verişliktän.

¹⁶ İlkinkisi geldi da dedi: „Çorbacı, senin gümüşün kazandım taa on gümüş“.

¹⁷ Ozaman çorbacı cevap etti: „Helal, sän ii çıraksın, oldun inanç adam küçük işlerdä, onuştan koyêrim seni kullanıcı on kasabanın üstünä“.

¹⁸ Geldi ikincisi da dedi: „Çorbacı, senin gümüşün kazandım taa beş gümüş“.

¹⁹ Çorbacı cevap etti: „Sän beş kasabada kullanıcı olacan“.

²⁰ Geldi üçüncüsü, deyip: „Çorbacı, tä getirdim senin gümüşünü. Korudum onu sarılı bir peşkir içindä,

²¹ zerä korktum sendän. Sän bir keskin adamsın, alêrsın oradan, nereyi koymadın, hem biçersin, neredä ekmedin“.

²² Ozaman çorbacı dedi: „Yaramaz çırak! Daava kesecäm sana senin kendi laflarına görä. Bilärdin, ani bän keskin bir adamım, alêrim oradan, nereyi koymadım, hem biçerim, neredä ekmedim.

²³ Neçin ozaman koymadın paramı alış-verişlää, ki benim dönmem-dä kabledeyim geeri kazançlan?“

²⁴ Sora döndü orada durannara da dedi: „Alın gümüşü ondan da verin ona, kimdä var on gümüş“.

²⁵ „Çorbacı, – cevap etti onnar, – onda şindi var on gümüş!“

²⁶ Çorbacı dedi: „Sizä söleerim, kimdä var, ona taa verilecek, kimdä yok, ondan alınacak, neyi dâ var.

²⁷ Ama benim duşmanlarını, kim istämedi padişahlık edeyim onnarın üstünä, getirin burayı da öldürün benim önümdä!“»

İsus girer İerusalimä

²⁸ Bunu sölediktän sora, İsus yollandı İerusalimä dooru gitmää.

²⁹ Yaklaştı Viffagiya hem Vifaniya küülerinä, ani Zeytin bayırının yanında, yolladı iki üürenicisini

³⁰ da dedi onnara: «Gidin öndeki küüyä. Girärkän orayı, bulacenz baalı bir eşek koduu, angısına taa kimsey atlı pinmedi. Çözün onu da getirin Bana.

³¹ Eer birkimsey sorarsa: „Neçin çözersiniz?“, cevap edin: „O lääzım Saabiyä“».

³² Yollanmışlar gittilär, hepsini ölä buldular, nicä sölediydi.

³³ Açan çözüldilär eşään koduunu, çorbacılar sordu: «Neçin çözersiniz koduu?“

³⁴ Onnar cevap ettilär: «O lääzım Saabiyä».

³⁵ Üürenicilär getirdilär koduu İisusa, sora döşedilär rubalarını koduun üstünä da İisusu atlı pindirdilär.

³⁶ İsus atlı gidärkän, insan döşärdi yol üstünä Onun önündä kendi rubalarını.

³⁷ Açan yaklaştı İerusalimä, yılmalanarkan Zeytin bayırından, hepsi üürenicilär sevinmektän bir büyük seslän başladılar metinnemä Allahı hepsi kudretli işler için, ne gördülär:

³⁸ «İisözlenmiş olsun Saabinin adına gelän Padişah! Usluluk göklerde hem metinnik üüsek erlerdä!»

³⁹ Fariseylerdän kimisi, kim insan arasındaydı, İisusa dedilär: «Üüredici, sustur üürenicilerini!»

⁴⁰ O cevap etti onnara: «Söleerim sizä: eer onnar susarsaydılar, taşlar baaraceklar».

İsus aalêr İerusalim için

⁴¹ İsus, yaklaşıp kasabaya, baktı ona da başladı aalamaa onun için.

⁴² O dedi: «Eer sän baarlem büün bileydin, nasıl edenäbilirsin usluluk! Ama bu saklı sendän.

⁴³ Gelecek vakıtlar, nezaman duşman duvarlarda toprak yıvacek, dolaylayacak hem sıkıştıracak seni her taraftan.

⁴⁴ Yapacak erlän bir seni hem yok edecek senin uşaklarını sendä. Brakmayacak sendä bir dâ taş üstündä taş, zerä tanımadın vakıdı, nezaman Allah geldi seni kurtarsın».

İsus paklêr Ayoz binayı

⁴⁵ Sora İsus girdi Ayoz binanın aulu içinä da başladı koolamaa dışarı hepsini, kim alış-veriş yapırdı.

⁴⁶ O dedi onnara: «Yazılı: „Benim evim dua evi olacak“, ama siz çevirdiniz onu haydut ininä».

⁴⁷ İsus her gün üüredärdi insanı Ayoz bina içindä. Büyük popazlar, bilgiçler hem halkın aksakalları Onu öldürmää bakardılar.

⁴⁸ Ama yapamardılar bişey, zerä insan havezlän İisusun lafını seslärdi.

İsusun zaabitlii

20 Bir günü, nezaman İsus insanı Ayoz bina aulunda üüredärdi hem nasaat edärdi İi Haberi, Ona geldilär büyük popazlar, bilgiçler hem aksakallar.

² Da dedilär: «Sölä, ne zaabitliklän yapêrsın bunnarı, hem kim verdi Sana zaabitlii?»

³ İsus cevap etti onnara: «Koyacam Bän dâ sizä bir soruş, cevap ediniz Bana.

⁴ İoanın vaatizlii göktän mi, osa insandan mı?»

⁵ Onnar biri-birinnän lafedärdi: «Eer deyärsedyik: „Göktän“, O deyecek: „Öleysä, neçin onu inanmadınız?“

⁶ Ama deyärsedyik: „İnsandan“, ozaman insan bizi öldürecek taşlan, zerä hepsi inanêr, ani İoan bir prorok».

⁷ Onuştan cevap ettilär: «Bilmee-riz, neredän geler İoanın vaatizlii».

⁸ Ozaman İsus cevap etti: «Bän dâ sölämeyecäm sizä, ne zaabitliklän yapêrim bunnarı».

Fena baacılar

⁹ Sora söledi insana bu örnä: «Bir adam koydu bir baa, verdi onu baacı-lara, sora uzun bir vakıda gitti başka memleketä.

¹⁰ Üzüm vakıdında yolladı bir çırak baacı-lara, alsın payını baa berekedindän, ama baacılar düüdülär onu da boş ellän geeri yolladılar.

¹¹ Sora yolladı başka bir çıraanı. Onnar onu da düüdülär, gülmää aldılar da boş ellän geeri yolladılar.

¹² Yolladı üçüncü çıraanı. Onnar onu da yaraladılar hem baadan dışarı uurattılar.

¹³ Baayın çorbacısı düşündü: „Ne yapayım? Yollayacam benim sevgili oolumu. Beki onu ikramnan kabledirlär!“

¹⁴ Ama baacılar, görüp onu, anaştılar biri-birinnän, deyip: „Tä çorbacının oolu, öldürelim onu, da baa bizä kalacak“.

¹⁵ Çıkarıp onu baadan bir tarafa, öldürdülär. Şindi ne yapacak baa çorbacısı bu baacı-larla?»

¹⁶ Gelip, telef edecek onnarı, ama baayı başka adamnara verecek». Bu lafları işidip, insan dedi: «Olmaz bu olsun!»

¹⁷ İsus, bakıp uz onnarın gözlerini, dedi: «Ozaman nasıl annamaa bu sözleri, ani yazılı: „Taş, ani ustalar sıbıttı, sonda etişti köşâ taşı olsun“?»

¹⁸ Kim düşecek bu taş üstünâ, ezilecek. Ama kimin üstünâ taş düşecek, onu tuz-buz yapacak».

¹⁹ Büük popazlar hem bilgiçler baktılar hemen Onu tutsunlar, ama insandan korkardılar. Zerâ annadılar, ani onnar için İsus bu örnââ söledi.

Hak Kesara hem Allaha

²⁰ Onuştan başladılar İsusu kollamaa. Yolladılar ardına gözçüleri, angıları yapındılar kabaatsız, bakarak tutsunlar Onu bir laflan, ki kullanıcının daavasına hem zaabitliinâ versinnâr.

²¹ Ona sordular: «Üüredici, bile-riz, ani dooru lafedersin hem üüredersin, adamın üzünâ bakmayarak, hakına Allahın yolunu üüredersin.

²² Düşer mi, ödeyelim harç Kesara osa düşmeer mi?»

²³ İsus annadı onnarın şalvirliklerini, da dedi: «/Neçin Beni deneersiniz?/

²⁴ Gösterin Bana bir dinar. Kimin resimi hem adı yazılı burada?» «Kesarın», – cevap ettilâr onnar.

²⁵ Ozaman İsus dedi: «Verin Kesara, ne Kesarın, ama Allaha, ne Allahın».

²⁶ Tutamadılar Onu laflan insanın önündâ da, şaşıp Onun cevabına, sustular.

Dirilmäk için soruş

²⁷ Kimisi sadukeylerdân, kim deer, ani yok dirilmäk, yaklaşıp İsusâ, sordular:

²⁸ «Üüredici, Moisey yazılarında dedi bizâ: „Eer birkimsey öläseydi uşaksız, da karısı saa kalarsaydı, onun kardaşı evlensin bu kariya da kaldırsın uşak ölmüş kardaşına tamızlık için“.

²⁹ Vardı edi kardaş. İlkisi evlendi da uşaksız öldü.

³⁰ Onun karısına evlendi ikinci kardaşı, /o da öldü taa olmadıynan uşaa/.

³¹ Sora bu kariyı aldı üçüncü kardaşı. Ölä yaptı edi kardaş da uşaksız öldülâr.

³² Hepsindân sora öldü karı da.

³³ Dirilmektâ angısının karısı olacak bu karı? Zerâ hepsi edi kardaş ona evliydi».

³⁴ İsus cevap etti: «Bu yaşamanın oolları hem kızları evlenerlâr.

³⁵ Ama kim etişecek, pay alsın gelâr ömürdân hem ölülerin dirilmesindân, evlenmeyecek.

³⁶ Artık yok nasıl ölsünnâr, çünkü angillerâ benzeerlâr. Onnar Allahın oolları, zerâ ölümdân dirileceklâr.

³⁷ Ama, ani ölülar dirilecek, bunu gösterdi kendi Moisey orada, neredâ laf gider yanar gümâ için. Orada Saabi için deer: „Avraamın Allahı, İsaakın Allahı hem İakovun Allahı“.

³⁸ Allah – ölülerin Allahı diil, ama dirilerin, zerâ Allaha hepsi insan diridir».

³⁹ Bilgiçlerdân kimisi cevap etti: «İi söledin, Üüredici!»

⁴⁰ Bundan sora kimsey kıyışamardı sorsun Ona bir dâ laf.

Hristos – kimin oolu?

⁴¹ İsus sordu onnara: «Neçin deerlâr, ani Hristos – Davidin Oolu?

⁴² Kendi David Psalma kiyadında deer: „Saabi dedi benim Çorbacıma: Otur saa tarafımda,

⁴³ Bân koyunca Senin duşmannarını ayakların altına“.

⁴⁴ David adlêêr Onu „Çorbacı“, ozaman nasıl O olabilir Davidin oolu?»

⁴⁵ Hepsi işittilâr, nicâ İsus üürenicilerinâ dedi:

⁴⁶ «Korunun bilgiçlerdân, angılar severlâr gezmââ uzun rubaylan hem beenerlâr insan selâmnesin onnarı meydannarda. Severlâr oturmaa ilk skemnelerâ sinagogalarda hem öndeki erlerâ konak sofralarında.

⁴⁷ Onnar kemirerlâr dulların evlerini, ama göstermâk için uzun dualar yapêrlar. Onnarın cezası çok aar olacak».

Dul karının baaşışı

21 İsus siiredârdi, nicâ zengin adamnar baaşış koyêrlar Ayoz binanın haznasına.

² Gördü bir fukaara dul kariyı, angısı koydu iki lepta*.

³ İsus dedi: «Dooru söleerim sizâ, ani bu fukaara dul taa çok koydu hepsindân.

⁴ Hepsi koydu kendi bolluklarından, ama bu karı kendi yokluundan verdi hepsini, ne vardı onda yaşamak için».

Bitki vakdın nişannarı

⁵ Ačan kimisi lafedârdi Ayoz binâ için, angısı gözâl donaktı kââ-

mil taşlarlan hem baaşışlarlan, İsus dedi:

⁶ «Gelecek vakıt, burada kalmayacak taş üstündâ taş, hepsi yıkılacak».

⁷ Üürenicilâr İsusâ sordular: «Üüredici, nezaman bunnar olacak hem nesoy nişan gösterecek bunnarın yaklaşmasını?»

⁸ İsus cevap etti: «Bakın, aldanmayasınız. Zerâ çoyu gelecek Benim adıma da deyecek: „Bânim Hristos“ yada: „Vakıt geldi“. Siz gitmeyin onnarın ardına.

⁹ Ačan işideceniz cenklâr için hem kalkınmaklar için, korkmayın. Zerâ ilkin hepsi bunnar lââzım olsun, ama bitkisi tez gelmeyecek».

¹⁰ Ondan sora İsus dedi: «Milletâ, padişahlık padişahlâa karşı kalkacak.

¹¹ Kimi erlerdâ büük er tepremeleri, açlık, salgınnar, başka titsi işlâr hem büük nişannar göktâ olacak.

¹² Hepsindân öncâ sizi tutaceklar hem koolayaceklar. Vereceklar sinagogalara hem zıdannara, çıkara-ceklar sizi padişahların hem kullanıcıların önünâ Benim adım için.

¹³ Bu işlâr olacak, ki saatlik edâsiniz Benim için.

¹⁴ Bunu ii aklınızda tutun: düşünmeyin, nasıl dooruluunuzu çıkarmaa.

¹⁵ Zerâ sizâ aariflik lafınıza verecâm, da duşmannarınız sizâ karşı duramayacak hem bişey deyâmeyecek.

¹⁶ Onnarın ellerinâ sizi vereceklar kendi ananız, bobanız, kardaşlarınız, hısınnarınız hem dostlarınız. Kimisini sizdân öldürecekler.

¹⁷ Benim adım için sizdân hepsi azetmeyecek,

* ^{21:2} Lepta – en ufak para.

¹⁸ ama bir dâ saç başınızdan kaybelmeyecek.

¹⁹ Dayanmaklan siz kendinizi kurtaracınız.

²⁰ Açan göreceniz İerusalimi, dolaylanmış askerlârlân, bilâsiniz, ani onun daalması yaklaştı.

²¹ Ozaman, kim olacek İudeyada, bayırlara kaçsın. Kim bulunacak İerusalim içindâ, çıksın oradan. Kim olacek kırdâ, girmesin kasabaya.

²² Bunnar ceza günneri olacek, ki tamannansın hepsi, ne yazılı.

²³ O günnerdâ vay maamul hem uşak emzirân karılara! Zerâ er üstündâ bir büyük sıkıntılık olacek, Allahın üfkesi bu insan üstünâ gelecek.

²⁴ Onnar kılıçtan ölecek, esirlââ hertürlü milletlerâ götürülecek. İerusalim yabancı milletlârlân çinenmiş olacek, ozamana kadar, nezaman milletlerin vakıtları tamannanacak.

Adam Oolunun gelmesi

²⁵ Gündâ, ayda hem yıldızlarda nışannar olacek. Er üstündâ sıkıntılık milletlerin arasında olacek. Onnar bilmeyeceklâr, ne yapsınnar denizin dalgaları uultusundan.

²⁶ İnsan bayılacak korkudan, belaları bekleyerek, ne dünnâ üstünâ gelecek, zerâ gökün kuvetleri sarsalabilecek.

²⁷ Ozaman göreceklâr Adam Oolunu bulut içindâ gelârkân büyük kuvetlân hem metinniklân.

²⁸ Açan bunnar başlayacak olmaa, ozaman doorulun hem kaldırım bakışınızı yukarı, zerâ sizin kurtulmanız yaklaştı».

²⁹ Sora bir örnek söledi onnara: «Bakın incir fidanına hem kalan fidannara.

³⁰ Açan gözersiniz onnarı eşerârkân, bilersiniz, ani yaz yakın.

³¹ Hep ölä, siz dâ açan göreceniz bunnarı olurkan, bilin, ani Allahın Padişahlı yaklaştêr.

³² Dooru söleerim sizâ, ani bu boy insan geçmeyecek, hepsi bunnar tamannanmayınca.

³³ Er hem gök geçecek, ama Benim sözlerim hiç geçmeyecek.

Kuşku olun

³⁴ Kendi-kendinizâ esap alın, ki birtürlü aarlaşmasın ürekleriniz hoburluktan, içkicilikân hem yaşamak kahırlarından, da o gün gelmesin ap-ansızdan sizin üstünüzâ.

³⁵ O gün arkan gibi gelecek bu erdâ hepsi yaşayannarın üstünâ.

³⁶ Herzaman olun açıkgöz hem dua edin, ki kurtulabilâsiniz hepsi bunnardan, ne olacek, da Adam Oolunun önünâ çıkabilâsiniz».

³⁷ Gündüz İsus üüredârdi Ayoz bina içindâ, ama avşammen gecelemââ gidârdi Zeytin bayırına.

³⁸ İnsan çin sabaaldân Ayoz binaya gelârdi, ki seslesin Onu.

İisusa karşı annaşmak

22 Hamursuz yortu, ani dener Paskellâ, yaklaştardı.

² Büyük popazlar hem bilgiçlâr aarardılar kolaylık İisusu öldürsünâr, ama insandan korkardılar.

³ Şeytan girdi onikidân birisinâ, İudaya, angısına deyârdilâr İskariot.

⁴ İuda gitti annaşsın büyük popazlarla hem Ayoz binanın bekçilerin zaabitlerinnân, nasıl verâbilsin İisusu onnarın elinâ.

⁵ Onnar sevindilâr, kayıl oldular ona para versinnâr.

⁶ İuda bunu kabletti da bakardı bulsun bir uygun vakit, ki İisusu onnarın elinâ versin, nezaman insan yok.

Paskellâ sofrası

⁷ Geldi Hamursuz yortunun günü, nezaman Paskellenin kurbanı lââzımdı kesilsin.

⁸ İsus yolladı Petriyi hem İoanı bütürlü sımarlamaklan: «Gidin da hazırlayın bizâ Paskellâ sofrasını iyelim».

⁹ «Neredâ isteersin hazırlayalım?»—sordular onnar.

¹⁰ O cuvap etti: «Açan kasaba içinâ gireceniz, sizâ karşı çıkacak bir adam, ani götürececek bir testi su. Gidin onun ardına evâdân, nereyi o girecek,

¹¹ da deyin evin çorbacısına: „Üre-dici sorê: neredâ konak odası, nâân-da Paskelleyi üürenicilerinnân iye-câm?“

¹² O gösterecek sizâ üst katta bir büyük oda, hazır, döşenmiş. Orada hazırlayın bizâ Paskelleyi».

¹³ Onnar gittilâr da buldular ölä, nicâ O söledi-ydi. Orada hazırladılar Paskelleyi.

¹⁴ Açan geldi vakit, İsus apostollarla barabar oturdu sofraya.

¹⁵ O dedi onnara: «Çok istârdim iyeyim sizinnân bu Paskelleyi Benim zeetlerimdân ileri.

¹⁶ Zerâ söleerim sizâ, bundan sora imeyecâm Paskelleyi, olmayınca Allahın Padişahlında».

¹⁷ Sora aldı çölmââ, şükür etti Allahâ da dedi: «Alın bunu, payedin aranızda.

¹⁸ Zerâ sizâ söleerim, ani şindân sora içmeyecâm çotuk meyvasından, taa gelmeyincâ Allahın Padişahlı».

¹⁹ Sora aldı bir ekmek, şükür etti Allahâ, kırıp, onu verdi üürenicilerinâ da dedi: «Bu – Benim güüdâm, ani veriler sizin için. Bunu yapasınız Benim anılmam için».

²⁰ Hep ölä, imektân sora, aldı çölmââ da dedi: «Bu çölmek – eni baalantı, ani kuvedâ girer Benim kânınnan, ani sizin için döküler.

²¹ Tâ şindi Beni satanın eli Benimnân bu sofrada.

²² Adam Oolu gider, nicâ Onun için sıralanmış. Ama vay o adama, kimdân Adam Oolu satılêr!»

²³ Onnar başladılar sormaa birbirinâ: «Acaba kimdir o, kim bunu yapêr?»

Büüklük için kavga

²⁴ Apostolların arasında başladı bir kavga, ki bilinsin, kim onnardan en büyük sayılacak.

²⁵ İsus dedi: «Milletlerin padişahları zaabitlik ederlâr insanın üstünâ. İnsan adlêr zaabitlerini „ii yapan“.

²⁶ Ama siz onnar gibi olmayın. Kim en büyük sizdân, olsun nicâ en küçük, hem kim kullanêr, olsun izmetçi gibi.

²⁷ Zerâ kim taa büyük? O, kim sofrada oturêr mı, osa kim izmet eder mi? Diil mi o, kim sofrada oturêr? Ama Bân sizin aranızda bir izmetçi gibiyim.

²⁸ Sizsiniz onnar, kim Benimnân bilâ herzaman Benim denemeklerimdâ oldu.

²⁹ Onun için sizâ padişahlık baalêrım, nicâ Boba Bana baaladı,

³⁰ iyâsiniz hem içâsiniz Benim Padişahlımın sofrasında hem oturasınız çorbacılık skemnelerindâ, daava keserek İzrailin oniki tamızlıma».

Petrinin atılması için haber

³¹ Saabi dedi Petriyâ: «Simon, Si-mon, şeytan istedi sizi çalkasın, nicä boodayı,

³² ama Bän dua ettim senin için, yufkalanmasın senin inanın. Da sän, enidän dönüp Bana, kaavileyäsin kardaşlarını inanda».

³³ Petri dedi Ona: «Saabi, bän hazırım gitmää Seninnän zındanadan hem ölümädän».

³⁴ Ama İsus dedi ona: «Söleerim sana, Petri: büün horoz ötücä, sän üç sıra Bendän atılacan».

³⁵ Sora dedi hepsinä: «Açan yoladım sizi kesesiz, hiybesiz hem ayak kapsız, vardı mı sizin bir sıkıntı-nız?» Onnar cuvap ettilär: «Hiç bişeydä yoktu».

³⁶ İsus dedi: «Ama şindi deerim sizä: Kimin var kesesi, alsın yanına. Kimin var hiybesi, yanına alsın. Kimin yok kılıcı, satınsın üst rubasını da alsın kılıç kendinä».

³⁷ Zerä läüzim tamannansın Beninnän bu sözlär, ani yazılı: „O koyuldu zakonsuzlarla bir sayıya“. Bu yazı tezdä läüzim tamannansın Beninnän».

³⁸ «Saabi, – dedi onnar, – tä, iki kılıç!» O cuvap etti: «Etär!»

İsus Zeytin bayırında

³⁹ İsus, dışarı çıkıp, alışmasına görä, gitti Zeytin bayırına. Ürenicileri gitti Onun ardına.

⁴⁰ Açan etiştirilär o erä, dedi onnara: «Dua edin, ki düşmeyäsiniz denemeyä».

⁴¹ Sora uzaklaştı onnardan bir sopa atımı, diz çöktü da başladı dua etmää:

⁴² «Boba, eer istärseydin, aşır Bendän bu acı çölmää! Hep okadar olsun diil Benim istediim, ama Senin».

⁴³ Ozaman göktän gösterildi bir angil, angısı geldi Onu girginnetmää.

⁴⁴ Bulunup büyük zeetlerdä, İsus başladı taa haşlak dua etmää. Onun teri annısından damnardı erä büyük kan damnaları gibi.

⁴⁵ Duadan sora kalkıp, geldi ürenicilerine, ama onnar kahırdan yorulup, uyumuştular.

⁴⁶ O dedi onnara: «Neçin uyuyêrsınız? Kalkın da dua edin, ki denemeyä düşmeyäsiniz».

İsus tutulêr

⁴⁷ İsus taa lafedärkän, peydalandı bir sürü insan. Onnarın önü sora gidärdi ürenicilerin birisi, adı İuda. O yaklaştı İsus, öpsün Onu deyni.

⁴⁸ Ama İsus dedi: «İuda, bir öpüşlän mi satêrsın Adam Oolunu?»

⁴⁹ Onnar, kim İsuslan barabardı, görüp, ne olêr, sordular Ona: «Saabi, kılıçları uralım mı?»

⁵⁰ Birisi onnardan urdu baş popazın çıraana da kesti onun saa kulaanı.

⁵¹ Ama İsus dedi: «Olmaz, etär!» Bu adamın kulaana diidi da alıştırıdı.

⁵² Sora İsus dedi büyük popazlara, Ayoz binanın bekçilerin zaabitlerine hem aksakallara, angıları geldilär Onu tutmaa: «Siz çıktınız Beni tutmaa, nicä bir haydudu, kılıçlarla hem sopalarla».

⁵³ Her gün sizinnän bulunurdum Ayoz binada, Beni tutmadınız. Ama şindi geldi sizin saadınız, karannık kuvedin saadı».

Petri atılêr İsusdan

⁵⁴ İsus tutuktan sora götürdülär baş popazın evinä. Petri uzaktan uzaa izlärdi onnarı.

⁵⁵ Tutuşturdular bir ateş aul içindä da oturdular onun dolayında. Petri oturdu onnarın arasında.

⁵⁶ Bir izmetkär kız ateşin aydın-nında gördü Petriyi, uz ona baktı da dedi: «Bu adam da Onunnandı».

⁵⁷ Petri atıldı, deyeräk: «Karı, bän Onu hiç tanımêêrim!»

⁵⁸ Birazdana başkası dedi: «Sän dä onnardansın». Ama Petri dedi: «Bey adam, bän diilim onnardan».

⁵⁹ Yakın bir saattan sora taa birisi dedi: «Hiç lafsız, bu adam da Onunnandı, zerä o da galileyalı».

⁶⁰ Petri cuvap etti: «Bey adam, hiç annamêêrim, ne söleersin». Açan Petri taa lafedärdi, horoz öttü.

⁶¹ Saabi döndü da uz Petriyâ baktı. Ozaman Petri aklına getirdi lafları, ani sölediydi İsus: «Büün horoz ötücä, sän üç sıra Bendän atılacan».

⁶² Petri çıktı dışarı da acı aaladı.

İsus askerlär gülmää alêrlar

⁶³ İsusun bekçileri gülmää alardılar hem düüyärdilär Onu.

⁶⁴ Baaladılar Onun gözlerini da sordular: «Prorokluk et, kim urdu Sana?»

⁶⁵ Hem taa çok betvalarla Onu betvalardılar.

İsus Sinedrionun önündä

⁶⁶ Açan aydınlandı, halkın aksakalları, büyük popazlar hem bilgiçlär toplandılar. İsus getirdilär Sinedriona da sordular:

⁶⁷ «Sänsin mi Hristos? Sölä bizä». İsus cuvap etti: «Eer sölärsyedim sizä, inanmayacınız».

⁶⁸ Eer sorarsaydım sizä, cuvap etmeyeciniz Bana /hem dä kolvermeyeciniz Beni/.

⁶⁹ Büündän sora Adam Oolu oturacak kudretli Allahın saa tarafında».

⁷⁰ Hepsi sordular: «Aslı mı, ani Sän Allahın Ooluysun?» O cuvap etti: «Nicä söleersiniz, Bänim».

⁷¹ Ozaman dedilär: «Ne läüzim bizä başka saat? Biz kendimiz işittik lafı Onun aazından».

*İsus**kullanıcı Pilatın önündä*

23 Ondan sora hepsi kalkılar da İsus Pilata götürdülär.

² Başladılar Onu kabaatlandırmaa bölä laflarla: «Biz bulduk bu Adamı, bizim insanı kızıştırarkan kalkınmaa hem durgudarkan, harç ödämesinnär Kesara. O kendini sayêr Hristos – Padişah».

³ Pilat sordu: «Sänsin mi İudeylerin Padişahı?» «Ölä, nicä söleersin», – cuvap etti İsus.

⁴ Pilat dedi büyük popazlara: «Bän bulmêêrim bir dä kabaat bu adamda».

⁵ Onnar çok çalışılar, deyip: «O kaldırêr insanı, üüredir bütün İudeyada, başlayıp Galileyadan burayı kadar».

İsus İrodun önündä

⁶ Pilat, işidip bunu, sordu: «Bu adam Galileyadan mı?»

⁷ Açan annadı, ani İsus İroda yolladı, angısı o günnerdä İerusalimdeydi.

⁸ İrod, görüp İsusunu, pek sevindi, zerä çoktan istärdi Onu görsün, çünkü Onun için iştiiydi da umutlanardı görsün Onu yaparkan bir meraklı nışan.

⁹ Koydu Ona çok soruşlar, ama İsus hiç cevap vermedi.

¹⁰ Büük popazlar hem bilgiçler orada durardılar da büük üfkeylän amazlardılar Onu.

¹¹ İrod kendi askerlerinnän aşaalattı hem gülmää aldı İsusunu, giidirdi Onu yalabık rubaylan, sora geeri yolladı Pilata.

¹² O gündän sora İrod hem Pilat dostlaştılar biri-birinnän, ama bu günä kadar duşmannık edärdilər.

İsus hem Varavva

¹³ Pilat topladı büük popazları, öndercileri hem insanı

¹⁴ da dedi onnara: «Getirdiniz bana bu Adamı, nicä birisini, angısı kızıştırêr insanı kalkınmaa. Ama araştıtırıp hepsini sizin önünüzdä, bulmadım bu Adamda bir dä kabaat, ne siz sölediniz.

¹⁵ İrod da bulmadı, onuştan Onu geeri bizä yolladı. Görersiniz, bu Adam bişey yapmadı, ki ölümä kabaatlı olsun.

¹⁶ Onuştan düüdüdükdän sora kolverecäm Onu».

¹⁷ Her Paskellä yortusunda Pilat läüzümdü kolversin kapanmışlardan birisini./

¹⁸ Ama hepsi onnar baardılar bir seslän: «Ölümä Onu, kolver bizä Varavvayı!»

¹⁹ Varavvayı zındana kapadıydılar kalkınmak hem adam öldürmök beterinä, ne o yapmıştı kasa-ba içindä.

²⁰ Pilat enidän danıştı onnara, umutlanarak, kolversin İsusunu,

²¹ ama onnar baardılar: «Ger, ger Onu stavroza!»

²² Pilat üçüncü sıra sordu: «Ne kötülük O yaptı? Bän bulmadım bir dä kabaat Onda ölüm için. Ölä ki, düüdüdükdän sora kolverecäm Onu».

²³ Onnar büük seslän baardılar hem zorladılar, ki İsus gerilsin stavroza. Onnarın/hem büük popazların/ baarmakları ensedilär.

²⁴ Pilat kararladı onnarın istediklerini tamannasın.

²⁵ Kolverdi onu, kim kapana kapalıydı kalkınmak hem adam öldürmök için, onu, kimi istedilär, ama İsusunu braktı onnarın istediinä.

İsusunu gererler stavroza

²⁶ Açan götürärdilär Onu stavroza germää, yolda durguttular bir adamı, adı Kirineli Simon, angısı kırdan gelärdi. Koydular onun omuzlarına stavrozu, ki İsusunu ardına götürsün.

²⁷ İsusunu ardına gidärdi bir sürü insan hem karılar, angıları aaldılar hem güüslerine düüyärdilär.

²⁸ İsus, dönüp onnara, dedi: «İerusalimin kızları, aalamayın Benim için, ama aalayın kendiniz için hem uşaklarınız için.

²⁹ Zerä yaklaşêr vakit, açan insan deyecek: „Ne mutlu uşaksız karı-lara, angıları hiç duudurmadılar hem hiç emzirmedilär!“

³⁰ Ozaman deyeceklär bayır kanaralarına: „Düşün bizim üstümü-zä!“ hem bayırlara: „Örtün bizi!“

³¹ Eer bu yapılsaydı eşil fidan-nan, ne olacak ozaman, açan kuru-yacak?»

³² İsuslan barabar götürüdüldür iki haydut, angılarını läüzümdü öldürsünär Onunnan barabar.

³³ Etişip erä, neresinä deniler «Baş Kemii», orada stavroza gerdilär Onu hem iki haydudu: birisini saa, öbürünü sol tarafına.

³⁴ İsus deyärdi: «Boba, afet onnarı, zerä bilmeerler, ne yapêrlar!» Attılar çetelä, payedip rubalarını biri-birinin arasında.

³⁵ İnsan durardı orada da siiredärdi. Önderciler gülmää alardılar İsusunu hem deyärdilär: «O başkalarını kurtardı; eer O Hristossaydı, Allahın Seçilmişisi, ko Kendini kurtarsın!»

³⁶ Askerler gülmää aldılar Onu. Yaklaştılar da verdilär işi şarap,

³⁷ deyip: «Eer Sänseydin İudeylerin Padişahı, kurtar Kendini!»

³⁸ Onun başı üstündä yazılıydı /latin, urum hem çifit dilindä/: «İudeylerin Padişahı».

³⁹ Stavrozda gerili haydutlardan birisi kötülärdi Onu, deyip: «Eer sän Hristossaydın, kurtar Kendini hem bizi däl!»

⁴⁰ Ama öbürü azarladı onu, deyeräk: «Korkmêrsın mı Allahtan, açan kendin dä bulunêrsın hep bu ceza altında?»

⁴¹ Bizim için dooru kabledelim yaraşır cezayı kabaatımız için, ama bu Adam yapmadı bir dä kötülük».

⁴² Sora danıştı İsusuna: «Saabi, ak-lına getir beni, açan gelecän Senin padişahlıma».

⁴³ İsus cevap etti: «Dooru söleerim sana, büün olacan Benimnän rayda».

İsus öler

⁴⁴ Altıncı saadın dolayındaydı. Ol-du büük karannık bütün memleket-tä, ani tuttu üç saat, dokuzuncu saada kadar*.

⁴⁵ Gün karardı, Ayoz binanın iç-yankı perdesi yırtıldı ortadan.

⁴⁶ İsus büük seslän baardı: «Boba, Senin elinä vererim duhumu!» Deyip bu lafları, salverdi duhumu.

⁴⁷ Asker üzbaşısı, görüp, ne oldu, metinledi Allahı, deyip: «Hakına, ani bu Adam kabaatsızdı!»

⁴⁸ Açan hepsi insan, kim geldiy-dilär siiretmää, gördülär, ne oldu, daalıştılar, herkezi düüyerek kendi güüsünü.

⁴⁹ Hepsi, kim İsusunu tanıyardı, hem karılar, angıları Galileyadan geldiy-dilär, dururdular uzakta da bakardılar, ne olêr.

İsusunu gömerler

⁵⁰ Orada vardı Sinedrion azala-rından bir ii hem dooru adam, adı İosif,

⁵¹ angısı pay almadydı onnarın neetlerindä hem yaptıklarında. Bu adam iudeylerin Arimafeya kasaba-sındandı, Allahın Padişahlını bek-lärdi.

⁵² Bu adam gitti Pilata, İsusunu güüdesini istedi.

⁵³ İndirdi Onu stavrozdan, sardı bir keten çarşafı da koydu bir eni, oyulmuş kanara içindä mezara, ne-redä taa gömülmediydi kimsey.

⁵⁴ Bir cumaa günüydü, yaklaştardı cumertesi**.

* 23:44 Altıncı saat – üülen. Dokuzuncu saat – saat 15. ** 23:54 Bibliyaya görä cumaa günü avşammen gün kauştuktan sora çekeder cumertesi.

⁵⁵ Karılar, angıları geldiydilər İsuslan Galileyadan, gittilər İosifin ardına, gördülär mezarı hem nasıl erleştirildi İsusun güüdesi mezar içinä.

⁵⁶ Sora döndülär geeri, hazırladılar kokuları hem paalı yaaları, da cumertesi günü dinnendilär Zakona görä.

İsus diriler

24 Haftanın ilk günündä, çin sabaalän, bu karılar /hem başkaları da onnarlan barabar/ geldilər mezarı görmää. Getirdilär koku yaaları, ani hazırladıydılar.

² Buldular taşı, mezardan bir tarafta aktarılmış.

³ Girdilär içyanına, ama Saabi İsusun güüdesini bulmadılar.

⁴ Açan bilmärdilär, ne yapsınnar, birdän gösterildi onnara iki adam, giyimni yalabık rubaylan.

⁵ Karılar korktular da erädän baş iilttilär, ama bu adamnar dedilär: «Neçin aarêêrsınız diriye ölülerin arasında?»

⁶ O yok burada, dirildi. Aklınıza getirin, ne sölediydi, açan taa Galileyadaydı.

⁷ O demişti: „Adam Oolu günahkerlerin elinä verilecek, stavroza gerilecek da üçüncü günü dirilecek“».

⁸ Bu karılar aklına getirtilär İsusun laflarını.

⁹ Dönüp mezardan, hepsini bunnarı onbir apostola hem kalan insanı söledilär.

¹⁰ Kim bu haberi getirdi, bunnarı: Mariya Magdalina, İoana, Mari-

ya, İakovun anası, hem kalanı, kim onnarlan barabardı.

¹¹ Onnarın lafları apostollara göründü bir masal gibi, onuştan inanmadılar.

¹² Ama Petri kalktı da kaçtı mezara. Etiştiynän, iildi da baktı içyanına, ama keten çarşaflardan kaarä bişey görmedi. Ondan sora döndü geeri, şaşarak buna, ne oldu.

İsus Emmaus yolunda

¹³ O günü iki üürenici gidärdi bir küüyä, ani adı Emmaus, İerusalim-dän altmış stadi* uzaklı.

¹⁴ Onnar lafedärdi biri-birinnän hepsi için, ne oldu.

¹⁵ Onnar lafedärkän hem soruşarkan, İsus Kendi yaklaştı onnara, da barabar gittilər.

¹⁶ Onnarın gözleri kapalıydı, ki tanımasınnar Onu.

¹⁷ İsus sordu: «Siz, gidärkän, ne lafedersiniz?» Onnar bir kahırlı üz-län durdular.

¹⁸ Onnardan birisi, adı Kleopa, dedi Ona: «Acaba, sän yalnız mıy-sın İerusalim-dä yabancıardan, kim bilmeer, ne oldu burada bu gün-nerdä?»

¹⁹ «Ne oldu?» – sordu İsus. Onnar cevap ettilär: «Hepsi bunnar oldu İsuslan Nazarettän, Angısı bir büyük proroktu lafinda hem işindä, Allahın hem bütün insanın önündä.

²⁰ Ama bizim büyük popazlar hem öndercilär daava kestilär ölümä da stavroza gerdilär Onu.

²¹ Ama biz umutlanardık, ani O kurtaracak İzraili. Da tä büün üçüncü gün, nicä bu oldu.

²² Bundan kaarä, birkaç karı aramızdan şaşmaya bizi koydular. Onnar, çin-sabaalän mezara gidip,

²³ Onun güüdesini bulmadılar. Sora, gelip bizä, söledilär, ani angileri görmüşlär. Angillär onnara demiş, ani İsus dirildi.

²⁴ Kimisi bizdän gittilər mezara da gördülär, ani hepsi bunnar ölä, nicä karılar söledilär, ama Onu görmedilär».

²⁵ «Ne fikirsizsiniz siz! – cevap etti İsus. – Ne zor inanêrsınız prorokların sölediklerini!

²⁶ Düşmeer mi, Hristos bölä zeetlensin, sora metinninä etişsin?»

²⁷ Sora başladı Moiseydän hem hepsi proroklardan annatmaa, ne yazılı Onun için Ayo Yazılarda.

²⁸ Yaklaşıp küüyä, nereye gidärdilär, İsus yapıldı, ani isteer gitmää taa ileri.

²⁹ Ama onnar yalvardılar Ona da dedilär: «Kal bizinnän. Gün kauşêr, gecä olêr». O girdi, onnarlan kaldı.

³⁰ Sofraya oturduktan sora İsus aldı ekmää, iisözledi, kırdı da verdi üürenicilerä.

³¹ Ozaman açıldı gözleri, da tanıdılar Onu, ama O görünmüz oldu.

³² Onnar deyärdilär biri-birinä: «Acaba, yanardı mı üreemiz, açan O bizä yolda sölärdi hem annadardı Ayo Yazıları?»

³³ Onnar hiç oyalanmadılar, kalkıp, geeri İerusalimä döndülär. Orada buldular onbir apostolu hem başka üürenicileri, birerdä toplu,

³⁴ angıları sölärdilär biri-birinä: «Hakına, Saabi dirildi, gösterildi Simona».

³⁵ Ozaman bu iki üürenici söledilär, ne oldu onnarlan yolda, hem nasıl tanıdılar İsusı, ekmää kırarkan.

İsus gösteriler üürenicilerinä

³⁶ Bölä onnar lafedärkän, İsus Kendisi peydalandı aralarında da dedi: «Usluluk sizä!»

³⁷ Onnar korktular hem şaştilar, sanıp, ani görerlär bir duh.

³⁸ Ama O dedi: «Neçin kahırlanêrsınız hem neçin ikileersiniz üreenizdä?»

³⁹ Bakın Benim ellerimä hem ayaklarımä. Bän Kendimim, diiyin da bakın, zerä duhun yok eti, ne dä kemii, nicä görersiniz Bendä».

⁴⁰ Açan dedi bu lafları, gösterdi onnara Kendi ellerini hem ayaklarını.

⁴¹ Onnar sevinmektän hem şaşmaktan inanamadılar kendi gözlerini. Ozaman İsus dedi: «Var mı sizdä burada bişey imää?»

⁴² Onnar verdilär Ona bir parça pişmiş balık /hem bir parça gömeç balı/.

⁴³ O aldı da idi onnarın önündä.

⁴⁴ Sora dedi: «Ne sölediydim sizä, açan taa bulunardım sizinnän, ani hepsi, ne var yazılı Moiseyin Zakonunda, prorokların kiyatlarında hem Psalmalarda Benim için, lääzım tamannansın».

⁴⁵ Ozaman açtı onnarın fikirlerini, annasınnar Ayo Yazıları.

⁴⁶ İsus dedi: «Bölä yazılı, ani lääzım zeetlensin Hristos, ama üçüncü günü dirilsin ölüdän.

⁴⁷ Başlayıp İerusalim kasabasından, lääzım nasaat olsun Onun adınnan hepsi milletlerä, ki pişman olsunnar günahlarından hem baaşlamak kabletsinnär.

* 24:13 Altmış stadi – oniki kilometra.

⁴⁸ Siz şaatsınız hepsi bu işlerä.

⁴⁹ Bän yollayacam sizä ne adanmış Benim Bobamdan. Siz kalın kasaba içindä, kuvet kabledincä yukardan».

İsus gökä kalkêr

⁵⁰ İsus çıkardı onnarı İerusalimdän Vifaniya küüyünä dooru.

Kaldırdı ellerini da iisözledi onnarı.

⁵¹ Açıan iisözlärdi onnarı, ayırıldı onnardan da kalktı gökä.

⁵² Onnar baş iilttilär Ona, sora döndülär İerusalimä büyük sevinmäklär.

⁵³ Herzaman gidip Ayoz binaya, Allahı metinnärdilär. /Amin./